

studujeme

1. a 2. knihu
Samuelovu

Úvod

Milí bratři a sestry,

jako jindy, i letos vstupujeme do nového roku s jistým napětím. V minulém roce jsme zažili mnoho převratného a přirozeně si klademe otázku, co nového nám přinesou příští měsíce. Události, které se před námi odvíjejí, připomínají "dobrý" napínavý film a svým způsobem vytvářejí i kulisu příběhům našeho vlastního života.

Položme si však otázku, co kdyby měl nějaký věhlasný režisér natočit realistický film o nás samotných. Jakou by měli asi práci tvůrce filmu s vyjádřením mého duchovního stavu? Byl bych divákům představen jako podnikatel, dělník, student, kazatel, lékař, otec, matka, nebo bych byl v první řadě vylíčen jako upřímný a praktizující křesťan, který aktivně čeká na druhý příchod Pána Ježíše? Jak by byl asi vyjádřen můj vztah k Písmu, modlitbě, pobožnostem, a tím také k samotnému Pánu?

Jistým čidlem signalizujícím stav duchovního života adventisty s.d. je sobotní škola. Nyní se vám dostávají do rukou nové úkoly sobotní školy. Od předcházejících ročníků se liší formátem, úpravou i rozsahem. Pro každé čtvrtletí budete mít k dispozici nový sešit, tak jak je to běžné v naší církvi po celém světě. Pokud navštívíte některý náš sbor v zahraničí, budete mít možnost zapojit se i tam do sobotní školy. V letošním roce jsme totiž odstranili dvouletý skluz a budeme studovat stejná témata jako v ostatních zemích. Naším přáním je, aby nové úkoly sobotní školy povzbudily vaši chuť denně otvírat Boží slovo a abyste rádi navštěvovali sobotní školu.

Ano, nový rok může být pro každého z nás novým začátkem hlubšího duchovního života. Ať jsme mladí nebo máme letité zkušenosti, všichni potřebujeme růst a být stále podobnější Pánu Ježíši. Všechno nasvědčuje tomu, že jsme v závěru dějin. Naším přáním je, aby sešit, který se vám právě dostává do rukou, sloužil ke každodenní přípravě pro Boží království.

Váš bratr v Pánu Ježíši K. Strouhal

Toužebně očekávané dítě

1 Sam 1 - 3

"Vyprosila jsem si ho přece od Hospodina, aby byl jeho po všechny dny, co bude živ." (1 Sam 1,28)

základní myšlenka **Samuel, na Bohu vyprošené dítě, je Bohem povolán za proroka. Jeho službou začíná nové údobí v dějinách Izraele.**

přehled	1 Sam 1,1-28	Bůh vyslyší modlitbu Anny
	1 Sam 2,1-11	Chvalozpěv Anny
	1 Sam 2,12-17	Synové Eliho
	1 Sam 2,18-21.26	Samuel slouží ve svatyni
	1 Sam 2,22-25	Eli kárá své syny
	1 Sam 2,27-36	První oznámení soudu
	1 Sam 3,1-21	Povolání Samuela, druhé oznámení soudu

úvod První kapitoly knihy Samuelovy líčí velmi živé a konkrétní příběhy. Nejde v první řadě o zprostředkování teologického poznání, ačkoli vylíčené situace mají jasný teologický význam. Autor podává zprávu o lidech, jejich radostech i strastech. Proto jsou nám výroky v textu našeho prvního úkolu jistě dobře srozumitelné. Jsou tu popsány dvě rodiny. Tento týden se pokusíme najít rozdíl mezi těmito rodinami a pochopit význam vyprošeného dítěte Samuela. Chceme zkoumat otázku, proč jsou příběhy těchto rodin ve Starém zákoně tak zevrubně podány a čemu se dnes můžeme učit z chování zúčastněných osob.

Vyprošené dítě

1 Sam 1,1-28

"Modlila jsem se za tohoto chlapce a Hospodin mi dal, zač jsem ho tak naléhavě prosila." (1 Sam 1,27)

Čti 1 Sam 1.

**Jaká rodinná situace se tu popisuje?
Cím se tato situace úplně změnila?** *neuměl jsem*

- vysvětlení** Ve starozákonních dobách měla bezdětnost pro ženu stejné důsledky jako vyřazení ze společnosti. Děti měly pro rodinu a pro dějiny spasení podstatný význam:
- byly naplněním zaslíbení, že Izrael se stane velkým národem;
 - byly zárukou pro další trvání rodiny (dědictví v zaslíbené zemi);
 - zaručovaly poslušnost generací až k narození Vykupitele.
- Anna tedy byla v zoufalé situaci, když prosila za své dítě. Její pocit méněcennosti byl zesílen posměchem Penenny. Na tomto pozadí porozumíte ještě lépe velké radosti z vyslyšení modliteb.
- to navíc říká její.*
- prohloubení** V příbězích pěti knih Mojžíšových se hovoří o některých bezdětných ženách, jež byly neočekávaně a nepochopitelně poctěny mateřstvím. Narodili se jim synové, kteří sehráli zvláštní roli v Božím díle. Znáte jejich jména? *Sára, Rachel*
- aplikace** Když si některý manželský pár přeje za každou cenu dítě, vznikají často různé problémy. Ve Starém zákoně se například dočítáme, že si muži brali ještě druhou ženu. Tato praxe vedla vždycky k mrzutostem a žárlivosti v rodinách.
- V dnešní době mnohé manželské páry hledají jiné metody: umělé oplodnění, darování semene, děti ze zkumavek atd. Avšak i tyto metody přinášejí nové nesnáze.
- Jakou radu bys dal manželům, kteří si přejí mít dítě?

Plná radosti

1 Sam 2,1-11.18-21.26

"Mládeneček Samuel však prospíval a byl oblíben u Hospodina i u lidí." (1 Sam 2,26)

Porovnej tento verš s Luk 2,52! *Je. prospíval modroste, a nekem milosti, w B. i u lidí.*

Existují podobnosti mezi Samuelem a Ježíšem?

Jaké?

Prorok Eli Elkánovi a manželce jeho ike. Dají toho d

uimé e riny
vysvětení

liko na oddaného Ho. Tedy novstínl Ho. Amm v pítala
Annin chvalozpěv vyjadřoval více než díky za osobní vyslyšení *porodila a 2 dery*
modlitby.

"Prorocká slova Annina se týkají jak Davida, který bude vládnout Izraeli jako král, tak Mesiáše, pomazaného Páně. Chvalozpěv poukazuje na záhubu nepřátel Božích a na konečné vítězství vykoupeného lidu Božského." (PP 429)

Samuel měl být zasvěcen Pánu. Podobně jako nazarejští, asketicky žijící lidé zasvěcení Bohu, ani on si nestříhal vlasy a nepil alkoholické nápoje.

Levité začínali vlastně svou službu teprve pětadvacátým rokem svého života. Samuelovi byly svěřeny důležité úkoly v chrámu od nejútlejšího dětství. Již jako dítě nosil lněné roucho na znamení svého zasvěcení službě ve svatyni.

prohloubení

"Samuel byl svěcen péči Eliho a svou roztomilostí si získal vřelou náklonnost starého kněze. Byl milý, laskavý, poslušný a uctivý. Eli ... nacházel v přítomnosti svého chráněnce klid, útěchu a blaho. Samuel byl ochotný a něžný. Žádný otec nemohl milovat své dítě vroucněji, než Eli miloval tohoto chlapce. Bylo to zvláštní, že mezi nejvyšším soudcem národa a pouhým dítětem mohl vzniknout tak vřelý vztah." (PP 430)

aplikace

Proč jsou první léta dítěte rozhodující a tak důležitá pro pozdější rozvoj?

Kdy a jakým způsobem by měla začít náboženská výchova?

"Kazatelovy děti"

1 Sam 2,12-17.22-25

"Hřích těch mládenců byl před Hospodinem nesmírně veliký, protože Hospodinovy obětní dary přicházely u lidí v nevážnost." (1 Sam 2,17)

**Jak se chovali synové Eliho?
Co proti tomu dělal Eli?**

vysvětlení Eli byl knězem a soudcem v Izraeli. Zastával nejvyšší a nejodpovědnější místo v národě Božím... Ačkoli byl ustanoven k tomu, aby vládl celému národu, ve své vlastní rodině nevládl... Nevyužíval své otcovské moci, aby potlačil zlovyky a vášně svých dětí... Nedostatečně si vážili Boha a svatosti zákona Božího. Službu Boží pokládali za všední věc. Zvykli si od dětství na svatostánek a na služby v něm, avšak místo aby se stali zbožnějšími, ztratili všechnu pocit svatosti a jejího významu. Oběti, které naznačovaly budoucí Kristovu smrt, měly udržovat v srdcích lidu víru v budoucího Vykupitele. Proto bylo velmi důležité, aby pokyny Páně týkající se obětí byly přísně dodržovány. Synové Eliho si neuvědomovali velebnost této symbolické služby, nýbrž mysleli jen na to, jak ji využít k ukojení vlastní požívačnosti. Nespokojovali se s částí oběti na usmířenou, na kterou měli nárok, ale žádali ještě další část. Velké množství těchto obětních darů, přinášených o výročních slavnostech, poskytovalo kněžím přiležitost, aby se obohacovali na úkor lidu...

prohloubení Mnozí z rozhořčení nad zvrhlými činy, jichž se dopouštěli Oni a Fínes, přestali navštěvovat stanovené bohoslužby... Kdyby byl Eli zasáhl spravedlivě proti svým synům, byli by museli být zbaveni svého kněžského úřadu a potrestáni smrtí... (PP 432-434)

aplikace Děti kazatelů a členů, kteří se angažují v práci pro církev, často nejdou cestou svých rodičů. Čím to je? Jsou vinni jen rodiče nebo někdy také členové? Zaměřil se snad nepřítel spasení zvlášť na ně?

Tajuplný posel

1 Sam 2,27-36.

*"Ty, kdo mě ctíš, pocítím, ale ti, kdo mnou pohrdáš, budou zlehčeni."
(1 Sam 2,30)*

Proč obdržel Elí poselství o soudu?
"Co bylo na poselství tak drastické?"

vysvětlení Označení "muž Boží" znamenalo původně člověka s nadpřirozenými dary. Později se používal tento obrat pro "proroka Hospodinova". Náhlé objevení se tohoto Božího muže potvrzuje, že jeho poselství bylo nesmírně důležité. Již jeho vystoupení působí v dané souvislosti nadpřirozeně. Nikdo neví, odkud přichází.

Ve starozákonních dobách bývalo běžné, že prorok prokázal svou spolehlivost nějakým zvláštním nadpřirozeným znamením. Toto znamení bylo důkazem, že jej poslal Bůh. Ve 34. verši je jmenováno prorocké znamení: oba synové Elího mají zemřít jednoho dne.

Avšak toto znamení nebylo ještě nejhorší. Elího musela mnohem hlouběji zasáhnout zpráva, že kněžská služba bude jeho rodu odňata. Pro Izraelce, zvláště pak pro levítu, byla kněžská služba velmi vysokou poctou. Kněz byl účasten dějin spásy Božího lidu.

Poselství, které obdržel Elí, mělo tentýž význam jako smrt celého rodinného pokolení.

Toto poselství však mělo i pozitivní aspekt: včasným oznámením chtěl Bůh Elímu a jeho synům dát ještě čas k obrácení.

aplikace Biblická poselství o soudu často vyvolávají negativní myšlenky, především pocit strachu. Poselství o soudu jsou však příležitostmi k obrácení. Máme mnoho příkladů o tom, kolik trpělivostí má Bůh s lidmi. Při zvěstování poselství soudu jde vlastně o výzvu k obrácení. Záměrem tedy je, aby se soud nemusel konat.

Boží hlas

1 Sam 3,1-18

"A Hospodin přišel, stanul a zavolal jako předtím: Samueli, Samueli!" Samuel odpověděl: Mluv, tvůj služebník slyší."
(1 Sam 3,10)

Proč nepoznal Samuel Boží hlas?

Proč se Bůh nezjevil knězi?

?: mluví, ale neví slyší služebník svůj.

vysvětlení Bůh zvláštním způsobem žehnal izraelskému lidu. Ve svatyni se zjevoval kněžím a prorokům. Elího doba však byla dobou mravního rozpadu a náboženského úpadku, a proto se Bůh již delší dobu nezjevoval. To byl důvod, proč Samuel nepochopil, že s ním mluví sám Bůh.

Byla to tedy zvláštní událost, při které se Bůh opět ukázal. Nemluvil však, jak by to bývalo správné podle řádu svatyně, s knězem, jakožto se služebně nejvyšším, ale mluvil k dítěti. Pro Elího to byl již první náznak zavržení, jež bylo ještě potvrzeno obsahem poselství. Pro Samuela však toto Boží zjevení znamenalo začátek jeho proročké služby

prohloubení "A Hospodin mluvil s Mojžíšem tváří v tvář, jako když někdo mluví se svým přítelem." (2 Moj 33,11)

aplikace Měl Samuel lehčí pozici než my, když Bůh mluvil přímo k němu? Měli to učedníci Ježíšovi jednodušší než my dnes, protože viděli Ježíše a mohli s ním hovořit? Jakým způsobem může Bůh mluvit k nám?

Nový prorok

1 Sam 3,19-21

"Celý Izrael od Danu až k Beer-šebě poznal, že Samuel má od Hospodina proročké pověření." (1 Sam 3,20)

Jaký význam mělo ustanovení nového proroka pro náboženský život v Izraeli?

- vysvětlení Povoláním Samuela nastává pro Izrael nová epocha. Podle událostí vylíčených v 1 Sam 3 to trvalo ještě nějaký čas, než se Samuel stal skutečně prorokem a soudcem v Izraeli (1 Sam 7,2).
Stal se nejen knězem jako Elí, ale i prorokem. Během své další činnosti v Sílu měl Hospodinova zjevení. Tím se projevovala nadřazenost nové epochy nad tou, která pominula. Samuel se stal autoritou v Izraeli.
- shrnutí Dějiny života Samuela se týkají několika úrovní:
1. Jde o osud jednotlivých lidí. Neplodná žena, která obdrží vyprošené dítě; chlapec, který je zasvěcen Bohu; kněz, který má starosti se svými syny. Ti všichni činí zkušenosti s Bohem.
 2. Jde o dvě rozdílné rodiny a dvě různé metody výchovy dětí. Jedna metoda vede k úspěchu, druhá ztroskotá. Jedna rodina je požehnána, druhá rodina obdrží poselství soudu.
 3. Třetí rozměr se týká dějin spásy. V těžké době povolává Bůh vskutku zázračným způsobem nového proroka pro svůj lid, a zahajuje tím novou epochu v dějinách spásy.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Proč si mnozí lidé tak intenzívně přejí dítě?
2. Čti 1 Sam 1,5-11. *jeho jméno mělo pok.*
Proč byla Anna tak zoufalá z toho, že nemá dítě?
3. Čti 1 Sam 2,26.
Jaký vliv měla výchova matky na Samuela?
4. Samuel strávil jen několik let u své matky.
Kdy můžeme u malého dítěte začít s náboženskou výchovou?
Máte praktické tipy?
5. Mají to děti kazatelů v církvi lehčí, nebo těžší?
6. Co znamenal Samuel
 - pro Annu?
 - pro kněze Eliho?
 - pro syny Eliho?
 - pro lid izraelský?
7. Když se stal Samuel prorokem v Izraeli, začalo nové období reformace.
Jak můžeme dát této události aktuální význam?

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Kapitola "Samuel a jeho dětství", str. 427-431 z knihy Patriarchové a proroci od Ellen G. Whiteové.

Bázeň před Boží svatostí

1 Sam 4,1 - 7.14

"Toto mluvil Hospodin: Na těch, kteří jsou mi blízko, ukážu svou svatost, před veškerým lidem osvědčím svou slávu." (3 Moj 10,3)

základní myšlenka Člověk oddaný Bohu má bázeň před Boží svatostí. Pro toho, kdo na to nedbá, zůstane Bůh hořkou hádankou.

přehled	1 Sam 4,1-22	Porážka Izraele
	1 Sam 5,1 - 6,21	Bludná jízda s truhlou smlouvy
	1 Sam 7,1-14	Vítězství jako důsledek obrácení

úvod Když se Bůh zjevil Mojžíšovi v hořícím keři, nesdělil mu pouze své úmysly s Izraelem, ale oznámil mu také své jméno: "JSEM, KTERÝ JSEM." Tím se Bůh zjevil svému lidu jako "Oslovitelný", v protikladu k cizím bohům, kteří nejsou schopni navázat vztah prostřednictvím slova. Byla to velká přednost, kterou se náboženství Izraele lišilo od kultů národů, jež jej obklopovaly. Ovšem tato Boží oslovitelnost nemá co činit se znalostí nějaké kouzelné formule, jejímž použitím se může člověk dát k dispozici Bohu. Dialog s Hospodinem předpokládá vnitřní postoj, při kterém klade člověk do prachu svou čest před Bohem, svým Stvořitelem a Udržovatelem. K tomuto postoji dozrál Izrael pod vedením Samuela, když se bolestnými zkušenostmi naučil modlit se k Bohu v hlubokém pokání a bázni.

Falešná duchovní jistota

1 Sam 4,1-11

"Řekli izraelští starší: Proč nás Hospodin dnes před Pelištejci porazil? Vezměme si ze Síla schránu Hospodinovy smlouvy..., ať nás zachrání ze spárů našich nepřátel." (1 Sam 4,3)

Které úvahy asi vedly Izraelce k tomu, aby dali přinést truhlu smlouvy do vojska? Porovnej s Joz 6,1-4. Zabili Jericha (chceli smlouvu)

Proč jim Bůh neposkytl pomoc navzdory přítomnosti truhly smlouvy?

vysvětlení Truhla smlouvy byla symbolem Boží přítomnosti. Byla srdcem služby ve svatyni. Proto Bůh poskytl o přesné pokyny, jak s ní zacházet (2 Moj 25,10-16). Přesto však Izrael, ovlivněn mravní zkažeností veleknězových synů, ztratil pravou bázeň před svatostí tohoto symbolu Boží přítomnosti a místo bázně si ji podle pohanských praktik přivlastnil jako nějaký amulet. Neuvažovali, že pouze Boží zákon propůjčoval truhle smlouvy její svatost a že přítomnost truhly jim mohla přinést štěstí jen tehdy, když se drželi zákona. (E. G. Whiteová, ABC II,1011)

prohloubení Na základě stávajícího smluvního společenství mezi Bohem a Izraelem neočekával lid neprávem Boží pomoc v boji s nepřáteli. Zaslíbení však bylo vázáno na podmínku věrnosti a poslušnosti. Avšak nemravností svých duchovních vůdců, všeobecným odpadnutím do pohanských pověr a svévolným odstraněním truhly ze svatyně Izrael zrušil smlouvu. Jeho falešná důvěra k vnějším známkám smluvního společenství bez věrnosti a poslušnosti musela vést ke katastrofě a porážce.

aplikace Jako Izrael v hodině porážky, i my se někdy nacházíme v situacích, kdy se zoufale tážeme Boha: Proč? Toto "proč" je nesmyslné, nejsme-li ochotni zkoumat svůj stav a podle toho opravit směr cesty.

Boží soud nad domem Eliho

1 Sam 4,12-22

"Ale nyní je toto Hospodinův výrok: ... Ty, kdo mě ctí, poctím, ale ti, kdo mnou pohrdají, budou zlehčeni." (1 Sam 2,30b)

**Jaký vnitřní vztah měl Elí k své odpovědnosti
velekněze a soudce?**

**Proč dopustil Bůh na Eliho a jeho dům tak nelítostný
soud?**

vysvětlení Elí nebyl pouze veleknězem, ale také soudcem. Nesplnil však svou dvojí odpovědnost ve stejné míře. Měl sice zbožné city, ale scházela mu odvaha zasáhnout proti viditelnému bezpráví svých synů. Jelikož jako velekněz a soudce byl před lidem nejvyšším Božím pověřencem, působily jeho falešné ohledy špatným příkladem a vykázaly ničivé následky.

prohloubení Rodová příslušnost k domu Eliho se stala prostředkem radikálního soudu, jak už to konečně bylo veleknězi dříve naznačeno (1 Sam 2,30-33). I když dnes odmítáme kolektivní zodpovědnost jako právní princip, musíme přiznat, že je blízká naší každodenní zkušenosti. Jak často špatným rozhodnutím jednotlivce se celé skupiny nevinně účastní jeho osudu. Tím radostnější je pro nás zjištění, že Pavel proti kolektivnímu následku Adamova pádu do hříchu staví kolektivní působení jedinečné Kristovy oběti (Řím 5,18.19). Zrovna tak je jisté, že nikdo nebude věčně ztracen kvůli cizí vině (Ez 18,20).

aplikace Zbožné smýšlení bez činu a bez zasazení se o právo je výrazem polovičaté bázně před Bohem. Pán nás vyzývá nejen ke chvění, ale také ke skutečnému činu. Co mohu učinit, aby v mém životě platilo obojí? Jak se vyhnu nebezpečí, aby se můj milosrdný ohled na chybujícího člověka nestal trestným jednáním? .

Blud pověry

1 Sam 5,1-12

"Schrána Boha Izraele nemůže u nás zůstat. Jeho ruka tvrdě dopadla na nás i na našeho boha Dáгона." (1 Sam 5,7)

**Jaký náboženský postoj projevili filistínští vůči Bohu Izraele svým zacházením s truhlou smlouvy?
Co sledoval Bůh pokořením Dáгона a potrestáním filistínských?**

- vysvětení Okolnost, že filistínští ukofistili truhlu smlouvy, demonstrovala nejen jejich vojenskou převahu vůči Izraeli, ale také dokázala v jejich očích nadřazenost Dáгона nad Jahvem, Bohem Hebrejců. Proto postavili truhlu v domě svého boha a prohlásili tím Hospodina za Dágonova vazala. Dágon byl mořský bůh Filistínců. Byl představován s lidskou horní půlkou těla a s dolní půlkou jako ryba.
- prohloubení Mnozí Izraelci byli více zrceni ponížením Hospodina než vojenskou porážkou. To je pochopitelné. Pro většinu lidí je sotva která zkušenost trpčí než zážitek zdánlivé Boží bezmocnosti. Ponížení Dáгона a potrestání filistínských se stalo pro Hebrejce i Filistínce Božím léčivým poučením.
- aplikace Národ, který zvítězil nad jiným národem, se mohl chlubit, že má na své straně silnějšího boha než poražený. To byl tehdy běžný názor. V jakém vztahu je tento obraz Boha k poselství kříže v křesťanské víře? Jaký vliv mají kladné a záporné prožitky na tvou osobní představu o Bohu?

Boží ničivá svatost

1 Sam 6,1-21

"Muži z Bét-šemeše se ptali: Kdo může obstát před Hospodinem...
tímto svatým Bohem?" (1 Sam 6,20)

O čem svědčí chování filistínských?

Proč byla bázeň lidí z Betsemesu navzdory přinesení zápalné oběti polovičatá?

vysvětlení Těžké následky setkání s truhlou smlouvy a vzpomínka na egyptské rány vedly filistínské k tomu, že zapochybovali o právu vlastnit svatou kofist. Nasazení nového vozu, který nebyl ještě znesvěcen žádným použitím a přinesení oběti za vinu ukazuje, že byli ochotni vyjít vsířc Bohu Izraele s patřičnou úctou.

Kdyby byly krávy poslechlly přirozený pud, nastoupily by samy cestu domů ke svým telátkům. Že to nečinily, ale táhly vřz v opačném směru, bylo jednoznačným znamením pro zázračný Boží zásah, a tím i potvrzením viny, kterou filistínřtř sami doznali.

prohloubení Podle Joz 21,16 byl Betsemes izraelským kněžřským městem na hranici Judy a Dana proti Akaron. Třm více nás udivuje, jak bezstarostně přijali jeho obyvatelé vracejřící se svatou truhlu. Modlitebřníci zapomněli vyznat své hřřchy. Povařovali návrat truhly smlouvy za dobrého posla, neměli vřřak řždňý cit pro svatost truhly. Mřřsto aby pro ni našli vhodný prostor, ponechali truhlu na sklizeném poli. Prohlřřželi si posvřřtňou truhlu (navzdory pokynu z 3 Moj 16,2), byli zvěřřdavřř na jejřř obsah a nakonec se odvřřřžili odstranit jejřř přřřkrřvků. (Viz PP 443)

aplikace Jaké závěry uřřčinřřš ze zkušenosti Izraele ve vztahu ke svatým symbolům Bořřř přítomnosti?

Jak můřřžeme bojovat proti nedostatečňě úctě v Bořřřm doměřř?

Izrael zatoužil po Bohu

1 Sam 7,1-6

„Tu celý izraelský dům zatoužil po Hospodinu.“ (1 Sam 7,2)

**Proč plakali synové izraelští?
Proč bylo odvrácení se od cizích bohů a přiklonění se
k pravému Bohu Izraele nepostradatelným
předpokladem ke znovunabytí svobody?**

- vysvětlení "Pláčem celého Izraele" rozumíme všeobecný smutek národa, který žil pod trvalým tlakem filistínských. Teprve vlivem Samuelovi prorocké činnosti ožila touha po pravé bohoslužbě. Po dvacetileté duchovní a politické vládě cizinců byl lid konečně připraven k celonárodnímu pokání. Oslava této události se konala v Masfě, městě vzdáleném dvě hodiny cesty severozápadně od Jeruzaléma. Vylévání vody před Hospodinem byl obětí úkon, který znázorňoval naprosté odevzdání se člověka Bohu.
- prohloubení Navzdory trvajícím nepřátelství utužily se hospodářské, sociální, kulturní i náboženské vztahy mezi Izraelci a Filistíny. To se projevilo přikloněním se Hebrejců k božstvu země, jako například k Bálovi a Astartě. Jelikož tyto bohové byli patrony plodnosti, bylo jejich uctívání provázeno všeobecným mravním úpadkem. Morální úpadek působil rozkladně na manželství a rodiny, zárodečné buňky lidské společnosti. Měl-li se Izrael uzdravit na duchu i těle, pak musel být odstraněn rozkladný vliv cizích bohů na jednotlivce a společnost. Zbývaly dvě možnosti: upřímné obrácení, nebo národní zánik!
- aplikace V čem vidíš v naší době cizí bohy, kteří ohrožují tvou rodinu a tvůj sbor?
Co můžeš jako jednatel učinit, abys zamezil jejich vlivu?

Bůh žije

1 Sam 7,7-14

"I vzal Samuel jeden kámen a položil jej mezi Mispu a Šén. Dal mu jméno Eben-ezer (to je Kámen pomoci) a prohlásil: Až potud nám Hospodin pomáhal." (1 Sam 7,12)

modlami se Bohu,

Čím se liší zde popsaná příprava na boj od oné z kapitoly 4,3-5?

Jaký závěr učinil Samuel při pohledu zpět na události posledních dvaceti let?

Největší se se nás modlit k Hs.

aplikace

Zahmít Hs. přimáním náramným nad Filistinok
Co děláš, abys uchoval své zkušenosti s Bohem v živé paměti? a *podnět*
Zatrhni větu, která je ti svým obsahem blízká.

- Vzpomínáš často na své zkušenosti před křtem, po křtu, při večeři Páně a podobně?
- Pamatuješ na zvláštní poselství v kázání, ve kterém tě Bůh silně oslovil?
- Cítíš, že bys měl Boha více prosit, aby vstoupil do tvého srdce a převzal vedení tvého života? *to ano*
- Důvěřuješ Bohu, že tě povede a zachová? *ano*
- Neměl by sis vést deník zkušeností s Bohem?

shmutí

Aby Bůh vyvedl Izraele z náboženského, mravního a politického úpadku, přenechal jej soudu nepřátelských bojů a porážek. Díky bolestným zkušenostem s truhlou smlouvy se Izrael vrátil zpět k uctivé bázni před Bohem. Když došlo k vnitřní obnově srdcí, nestálo už nic v cestě k osvobození z vnějšího otroctví. Díky vnitřní vazbě na živého Boha dozrál nyní Izrael k tomu, že uměl správně využít nově darované svobody.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Denně se setkáváme s osobami, situacemi a předměty, ke kterým máme úctu. Které příklady bychom mohli jmenovat? V čem tkví nárok na úctu?
2. Proč bylo vynesení truhly smlouvy ze svatyně projevem neúcty vůči Bohu? 1 Sam 4,1-11 Na čem zakládá Bůh svůj nárok na úctu a bázeň?
3. V jakém směru byl soud nad Elim a jeho domem důsledkem pohrdání a neúcty k Bohu? 1 Sam 4,13-22
4. Proč je Bůh zneuctěn, když na základě našich zkušeností, našeho štěstí, utrpení, úspěchu a neúspěchu posuzujeme jeho charakter? 1 Sam 5,1-12
5. Má nějakou souvislost respekt před Bohem a jeho vůlí s blahem jednotlivce? 1 Sam 7,5.6.12-14 *navrátili se a vrátili se a mluví*
6. Kterí cizí bohové dneška ohrožují naše rodiny a sbory? 1 Sam 7,1-5 *a měl pokus*
7. Co můžeme učinit, abychom si ve svých rodinách a sborech více uvědomili závažnost bázně před Bohem? 1 Sam 7,1-5.8 *než se vrátili*

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Kapitola "Stánek úmluvy v rukou Filistínců", str.437- 445 z knihy Patriarchové a proroci od Ellen G. Whiteové. Použij mapky ke Starému zákonu, kde si můžeš vyhledat místa, o kterých je řeč v tomto úkole.

Touha lidu

1 Sam 7,15 - 8,22

"Ted však je uposlechni, ale důrazně je varuj!" (1 Sam 8,9)

základní myšlenka **Ve své bezmezná lásce Bůh omezuje škodu, kterou člověk zapříčinil svým svévolným jednáním.**

přehled	1 Sam 7,15-17	— Samuelova služba jako soudce
	1 Sam 8,1-3	— Selhání jeho synů
	1 Sam 8,4-9	— Lid si přeje krále
	1 Sam 8,10-18	— Samuelovy pochybnosti a námitky
	1 Sam 8,19-22	— Hlas lidu se prosazuje

úvod Politické změny ve východoevropských státech na podzim roku 1989 máme ještě v živé paměti. Sdělovací prostředky podávaly zprávy o "pokojné revoluci" a o "hlasu lidu", což vedlo k radikálním změnám ve vládách, stranách, ideologiích a ústavách. Podstatnou roli přitom hrála nespokojenost se stávajícím režimem a hospodářské srovnávání se západoevropskými státy. Změna vlády nastala také v Izraeli během soudcovské činnosti Samuela. Lid si žádal krále. Tento týden se dovíme, proč v Izraeli žádali krále, před jakými důsledky je Samuel varoval a jak nakonec Bůh odpověděl na touhu svého lidu.

Kdo soudí soudce

1 Sam 7,15 - 8,3

"Jeho synové však nešli jeho cestou..." (1 Sam 8,3)

Jaký úkol měli izraelští soudcové?

Jaké nešvary byly v soudcovském úřadě?

ke lakomosti, bratřím darů, a převraceli soud.

- vysvětlení Soudcovský úřad v Izraeli měl své téměř 280-leté dějiny. Během této doby bohaté na události, povolal Bůh dvanáct soudců, z nichž poslední byl Samuel. Většinou je Bůh povolal v dobách největších nesnází. Soudce "osvobozoval" lid nejen od cizí nadvlády, ale také od model. A také měl nejen právnícké nebo vojenské úkoly, ale měl také duchovně vést a vychovávat. Zestárlý Samuel omezil svou soudcovskou činnost na své bydliště v Rama v kmeni Benjaminově. Svým synům předal tento úkol v jižní části země. Soudili lid v Bersabé v oblasti kmene Simeonova, ale soudili špatně. Samuelův pokus pokračovat v dědičném právu ztroskotál, protože víra a poslušnost nejsou dědičné. Bůh vždycky sám povolával soudce stejně jako proroky. Když se soudní pravomoc stala prodejnou, vynořila se otázka, jaké jurisdikci soudcové podléhají. Kdo zastává právo a mluví pravdu, když ne soudce?
- prohloubení Bible vícekrát podává zprávy o selhání synů velkých Božích mužů. Abimelech, syn Gedeonův, provedl krvavou lázeň ve své rodině (Soud 9,5). Synové Eliho znevažovali Boží nařízení (1 Sam 2,12-17) synové Samuelovi převraceli právo. Samuel "byl ke svým synům příliš shovívavý". (PP 454)
Jaké závěry z toho učiníme?
- aplikace Kdy se cítím subjektivně zodpovědný za jednání svých dětí?
Kdy nesu objektivně zodpovědnost a kde končí?

Žádost lidu

1 Sam 8,4.5.19.20

"Dosad nyní nad námi krále, aby nás soudil, jako je tomu u všech národů." (1 Sam 8,5)

Jaké pohnutky měl lid, když si přál krále?

vysvětlení V Izraeli došlo dvakrát k pokusu dosadit krále. Gedeon odmítl nabízenou korunu (Soud 8,22.23). Jeho syn Abimelech se stal později králem v Sichem (Soud 9,6). Neudržel se dlouho. Nyní lid vyžadoval ráznou změnu v teokracii (vládě Boží). Izrael měl k tomu více důvodů:

Jednak nespravedliví soudcové způsobili, že vyvstala touha po spravedlivém králi. Také pokud šlo o vnější politiku, byl volný svaz dvanácti kmenů v nevýhodě vůči sousedním monarchisticky organizovaným státům. Od krále se také očekávaly zvláštní schopnosti válečnická. Důležitou roli také sehrálo přání mít státní strukturu jako okolní národy.

prohloubení Vlastním problémem nebyl nedostatečný vládní systém, ale nedostatečná poslušnost. Budoucí dějiny Izraele měly tragickým způsobem ukázat, že monarchie je vždy jen natolik efektivní, nakolik je pevný duchovní postoj krále. (Porovnej s Oz 13,9-11.)

aplikace Člověk žije ve stálém napětí mezi přizpůsobením se a omezením. To jedno potřebuje kvůli svým sociálním potřebám, to druhé k budování charakteru. Obojí je lidskou nutností. Podle kterých kritérií se rozhoduješ? Kdy je dobré a kdy zlé přizpůsobovat se druhým lidem, názorům nebo trendům a "být takový jako ti druzí"?

Boží prozíravost

5 Moj 17,14-20

"Ustanovíš tedy nad sebou za krále jen toho, koho si vyvolá Hospodin, tvůj Bůh." (5 Moj 17,15)

Za jakých předpokladů přijal Bůh krále pro Izraele?

- vysvětlení Bůh vidí kupředu. Proto učinil opatření, jimiž byly slabosti a nebezpečí monarchie drženy na uzdě. Především se měli izraelští králové lišit od bohorovných a kněžských králů tím, že nebyli hodni uctívání ani vlastně samosprávním, oni byli podřízeni Božímu právu. Boží nařízení tedy chrání lid před libovůlí. Zároveň Boží prozíravost nabádala lid k opatrnosti vůči nebezpečím království.
- prohlouben Již první tři izraelští králové, Saul, David a Šalomoun, se nepředržovali všech předpisů takzvaného "královského zákona". Zvláště Šalomoun hromadil zlato, stříbro, koně a ženy v představitelném množství (1 Král 10,14.21.26-28; 11,3).
- aplikace Chci se v budoucnu snažit, abych nechápal Boží přikázání jako svévolné omezování mé osobnosti. V jeho zákoně chci poznávat Boží prozíravost, která mne vede k opatrnosti. Zákon Boží mne chrání.

Zápory královské vlády

1 Sam 8,10-18

"A přijde den, kdy budete úpět kvůli svému králi, kterého jste si vyvolili, ale Hospodin vám onoho dne neodpoví." (1 Sam 8,18)

Kterých osm nevýhod královské vlády vypočítává Samuel lidu?

- vysvětlení** Vedle vlastnictví půdy, personálu pro udržování dvora a vojska připojuje se ještě královský desátek (=daň). Šestkrát se zmiňuje Samuel, že král bude něco "brát". Kromě toho si dosud svobodné lidi učiní svými sluhy. Nejzávažnější argument pro Samuela je skutečnost, že intronizaci (nastolení, korunovaci) nebude možno zrušit. Bůh pak bude hluchý, když si lid bude stěžovat na krále.
- prohloubení** Navzdory jmenovaným nevýhodám starší lidu vidí jedinou možnou záchranu Izraele v království. Zdá se, jako by jim průběh dějin dával za pravdu, neboť Izrael vyrůstá ve stát a osvobozuje se z útlatku sousedních národů. Dosadit krále však znamená na druhé straně zahrnout Boha. Cena za uspokojení touhy lidu byla vysoká. Vždyť to byli nakonec králové, kteří zničili stát. to je potvrzeno dalším průběhem dějin. Židé neztratili pouze svá svobodná občanská práva, ale nakonec i zaslíbenou zemi.
- aplikace** V běžném životě se rozhodujeme často ukvapeně a bez rozmyslu. Na následující rozhodnutí bychom měli odpovědět kladně:
1. Je mé rozhodování v souladu s Boží vůlí?
 2. Je mé rozhodování v souladu s poznatky odborníků a názory lidí, kteří mají životní zkušenosti?
 3. Vzal jsem v úvahu, že mé rozhodnutí může mít eventuální nevýhody?
 4. Jsem ochoten nést všechny důsledky svého rozhodnutí?

Reakce Samuela

1 Sam 8,6.10.21

"Ale Samuelovi se nelíbilo, že řekli: 'Dej nám krále, aby nás soudil.' I modlil se Samuel k Hospodinu." (1 Sam 8,6)

Jak působilo přání lidu na Samuela? Jak reagoval Samuel?

- vysvětlení Z textu můžeme vyčíst čtyři reakce:
1. Samuelova nelibost vůči přání lidu.
 2. Osobní urážka Samuela.
 3. Samuelova hanba za nespravedlivé syny. Tato reakce je přirozeně lidská. Pozoruhodné naproti tomu je:
 4. Samuelovo obrácení se k Bohu a jeho modlitba.
- prohloubení "Starý prorok však chápal jejich žádost jako výtku namířenou proti němu a jako snahu ho odstranit. Své pocity nedal najevo, nepronесl slova výčitky, ale v modlitbě předložil věc Hospodinu a prosil ho o radu." (PP 454)
Ve svém zklamání se Samuel obrátil k Bohu. Nedovedl si představit, že by Hospodin povolil touze lidu.
- aplikace Někdy jsme příliš zajatci myšlenky, že Všemohoucí by měl dělat to, nebo neměl by připustit ono. Ale Bůh nejedná vždycky podle našich představ.
Jak na to reaguji? Zklamáním, zoufalstvím nebo nevěrou? Jsem ochoten zrevidovat svou představu?

Boží reakce

1 Sam 8,7-9.22

"Ted však je uposlechni, ale důrazně je varuj..." (1 Sam 8,9)

Jak se postavil Bůh k přání svého lidu?

- vysvětlení Bůh posuzuje touhu lidu jako útok na svou vlastní autoritu, ale neodsuzuje Izraele. Jeho postoj je možno charakterizovat takto:
1. Bůh je dotčen. (Lid pohrdl Bohem, nikoli Samuelem.)
 2. Bůh však kdysi dávno viděl tento vývoj (porovnej s 5 Moj 17,14-20) a učinil opatření, která nyní vejdou v platnost.
 3. Bůh respektuje "hlas lidu".
 4. Bůh lid varuje, poučuje jej o důsledcích a odpovědnosti.
 5. Bůh sám vyhledá krále.
- shmutí Boží náklonnost se neprojevuje pouze v jeho opatřeních. Svým varováním nevyhrožuje, ale láskyplně ukazuje důsledky. A co víc, Bůh se ani nevzpírá. Je ochoten provázet Izraele na bludné cestě a sám jim vyhledá krále. Jde dokonce tak daleko, že později spojuje mnohá mesiánská zaslíbení s myšlenkou krále a království. Syn Boží má královský rodokmen.
- aplikace Různé vnitřní a zahraničně politické okolnosti, jakož i nepořádky v soudcovském úřadu, způsobují, že v lidu izraelském vznikla touha po králi. Bůh respektuje "hlas lidu". Dovolí sice, aby nesli přirozené důsledky svého přání, ale konkrétními opatřeními se stará o to, aby jimi nastoupená četa se stala pro ně požehnáním.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Jaké vlastnosti očekáváme u soudce?
2. Které okolnosti vedly Izraelce k přání nahradit soudce králem? Jak posuzujete jejich přání?
3. Čtème 5 Moj 17,14-20.
Nakolik sám Bůh tímto oznámením inspiroval přání lidu?
4. Čtème 1 Sam 8,6.10.21.
Jak reagoval Samuel na touhu lidu?
5. Čtème 1 Sam 8,7-9.22.
Jak se zachoval Bůh k přání svého lidu?
6. Jaké úmysly asi měl Bůh, když jakoby povolil lidskému naléhání?
7. Je Bůh Bohem kompromisů? Kde jsou hranice Božího přizpůsobování? Proč není Boží trpělivost, láska a pochopení povolovacím dekretem pro naše libovolná přání, myšlenky a jednání?

Moje vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Ellen G. Whiteová: Patriarchové a proroci, str. 453-454.

Bůh vybírá svému lidu vůdce

1 Sam 9,1 - 12,25

"Hospodin pro své veliké jméno svůj lid neodvrhne, vždyť z vás hodlá učinit svůj lid." (1 Sam 12,22)

základní
myšlenka

Bůh vedl svůj lid ve všech dobách. Jeho úmyslem bylo vždycky dát lidu dobré vůdce a krále. Avšak i oni někdy vykazovali velké lidské slabosti.

přehled

1 Sam 9,1-14 — Saul hledá oslice
1 Sam 9,15-27 — Setkání Saula se Samuelem
1 Sam 10,1-16 — Pomazání Saula - zvláštní znamení
1 Sam 10,17-27 — Korunovace Saula
1 Sam 11,1-13 — Osvědčil se v první bitvě
1 Sam 11,14 - 12,25 Uznání Saulova království

úvod

Samuel skládá svůj úřad. Ačkoli Samuel byl Bohem zvláště požehnaný vůdce lidu izraelského, jeho synové selhali. Nebyli způsobilí stát se jeho nástupci. Volání po dobrém vůdci bylo stále silnější. Lid se domníval, že to musí být král. Bůh s tím souhlasil, volbu však vzal do svých rukou a provedl ji prostřednictvím proroka. Saul, Bohem vyvolený muž, pocházel z nevýznamného kmene a nevyhledával královský úřad. Dříve než mohl plně vykonávat svůj úřad, musel si získat důvěru lidu.

Bloudící zvířata vedou Saula

1 Sam 9,1-4

"Tady v tom městě je muž Boží. A ten muž je vážený. Všechno, co řekne, se skutečně stane. Nuže, pojďme tam, snad nám oznámí, kterou cestou se máme dát." (1 Sam 9,6)

Lidský život zná cesty i scestí. Jak se projevilo Boží vedení v životě Saula?

Benjamin. Otec Cis, syn Saul... byl zemědělec.

Co nám říká zpráva o

Saulově původu

Saulově objevení se

Saulově povolání

Saulově služebníkovi *Služník ho upozornil na Samuela...*

vysvětlení Saul hledal oslice svého otce, ale nemohl je najít. Této příležitosti využil Bůh, aby "našel" Saula. Bůh poznal, že Saul odpovídá představě, kterou měl Izrael o králi. Saul byl tělesně zdatný, silný a měl krásnou postavu. Navíc se v oné době nechal vést Bohem.

prohloubení Bohem svěřený úkol budeme moci úspěšně splnit jen tehdy, když se podřídíme Boží vůli a budeme důvěřovat jeho síle a moudrosti. Kdo se však spoléhá na svou vlastní sílu a moudrost, odlučuje se od Boha.

aplikace Jaké pocity se ve mně probudí, když objevím své schopnosti, krásu a hodnotu? Jaké nebezpečí mi hrozí?

Významné setkání

1 Sam 9,15-27

"Když Samuel uviděl Saula, Hospodin ho upozornil: 'To je ten muž, o němž jsem ti řekl, že bude spravovat můj lid.'" (1 Sam 9,17)

Jakým způsobem vedl Bůh Samuela?

Jak reagoval Saul na zvláštní Samuelovo jednání, kterému nerozuměl?

*„dali jí nejzřejmějšího ženicha, a nejvíce
připravení Saul. Ano i cíle má = nejbližší ze všech cílů“
Dvoe tedy ke mě mluvíš taková slova.“*

vysvětlení

První verše dnešního oddílu Písma, které pojednávají o tom, jak Bůh vedl Samuela, působí dojemně. Jako Boží prorok potřeboval otevřené uši, aby slyšel Boží hlas. Tomu se už vlastně učil v dětství. (Porovnej s 1 Sam 3; Amos 3,7.) Saulovi se nečekaně dostalo pozvání k obětní slavnosti, k pohoštění a k přenocování. Přání Izraele mít krále mu asi bylo známo, ale že by on měl být tím povoláním, to ho nenapadlo. Samuel to naznačil nejdříve jen dvěma poznámkami: 1. "Odpovím ti na vše, co máš na srdci." (v. 19b); 2. "Koho si však Izrael tolik žádá? Zdalipak ne tebe a celý dům tvého otce?" (v. 20) Teprve příštího dne a mezi čtyřma očima měl být seznámen s Božím plánem.

prohloubení

Při tomto setkání měli oba muži příležitost stát se přáteli. Před Saulem stál velký úkol, při kterém mu mohl Samuel sloužit jako přítel a poradce. "Jak vzácný je přítel v hodinách zkoušky nebo v krizi! Pomoc pravého přítele je vzácnější než perly." (ABC VI, 116)

Pomazán na krále - potvrzen znameními

1 Sam 10,1-16

"Sotva se Saul obrátil, aby od Samuela odešel, změnil mu Bůh srdce v jiné. Onoho dne se dostavila všechna tato znamení." (1 Sam 10,9)

Jaký význam mělo "tajné" pomazání na krále?

Cím bylo Saulovi potvrzeno, že pomazání bylo vykonáno z Božího příkazu? *Vše co mu Samuel předpověděl, se mu stalo na cestě, se splnilo.*

- vysvětlení** "V té chvíli bylo pomazání skutečně soukromým a tajným úkonem. Samuel dbal na to, aby nebyl druhými pozorován a Saul nevyprávěl ani svým nejbližším příbuzným o tom, co se stalo... Pomazání byl symbolický úkon, který Saula v očích Božích učinil králem, ale nikoli v očích lidu." (D. F. Payne, 1. a 2. Samuelova, str. 50) Různá setkání, která Samuel předpověděl, se uskutečnila a potvrdila Saulovi, že byl Bohem vyvolen.
- prohloubení** Když Duch Boží sestoupí na ochotné věřící lidi, změní se jejich život. Pak děkují Bohu a vážným úsilím dávají najevo, že se řídí Božími směrnicemi. Tato zkušenost duchovní obnovy však potřebuje denní péči skrze modlitbu, studium Písma a podřizování se vůli Boží.
- aplikace** Jaké změny jsem prožil, když jsem odevzdal svůj život Kristu? Jaký je můj dnešní duchovní stav? Je možné, aby se výpověď ze Zjevení 2,4 vztahovala také na mne?

Korunován za krále

1 Sam 10,17-27

"Samuel řekl všemu lidu: Hledte, koho vyvolil Hospodin, není mu rovného ve všem lidu! A všechen lid spustil pokřik: Ať žije král!"
(1 Sam 10,24)

Jak byl král před lidem označen?

Jaké rozdílné reakce se ukázaly v lidu po volbě krále?

Jak se k tomu zachoval Saul?

- vysvětlení Volba krále byla provedena losem. (Porovnej s Joz 7,16-18.) Nejdřív byl určen kmen, rod a rodina a nakonec byla nalezena patřičná osoba. (Čtí PP 459.) Metoda losů "byla bezpečná jen tehdy, když Bůh skrze inspiraci ukázal, že si přeje použití této metody... Kdyby lidé při každém rozhodování v životě mohli losem určovat vůli Boží, stali by se mentálně neschopnými a zanedbali by potřebný vývoj mysli a charakteru." (ABC 209.210)
- Jistá skupina lidí však mužem z nejmenšího izraelského kmene pohrdla. "Ti, kdo nejhlasitěji volali po králi, odmítali nyní s povděkem přijmout muže, jehož ustanovil Bůh." Z tohoto stavu věci usoudil Saul, že by nebylo vhodné přijmout královský majestát. (PP 460)
- prohloubení Pokud jsme zemřeli sami sobě a náš život je skryt s Kristem v Bohu, nebudeme se trápit tím, že jsme opomíjeni a podceňováni. Budeme hlušší a slepí vůči výčitkám, posměchu a urážkám.
- aplikace Jak reaguji, když je ve sboru někdo povolán ke služebnosti, pro kterou já jej nepovažuji za způsobilého?
Co dělám, když proti mé osobě povstane opozice?

Osvědčen v boji

1 Sam 11,1-15

"Ale Saul řekl: Dnešního dne nebude nikdo usmrcen, neboť dnes (Hospodin připravil Izraeli vysvobození." (1 Sam 11,13)

**Odpovídalo Saulovo válečné tažení plánu a vůli Boží?
Co způsobilo změnu postoje lidí k Saulovi?
Proč bylo nutné obnovit království?**

- vysvětlení** Jábés v Galádu, malé město v severním Zajordánsku, bylo náhle obleženo Amonity, kteří se za pomoci jiných kmenů cítili v převaze. Nedaleko leželo opevněné město filistínských - Betsan. Když se Saul dověděl o nebezpečí v Jábesu, pospíšil si, aby věren královskému úkolu pomohl obleženým. Jeho rychlé a odvážné jednání vedlo k vítězství Izraele, které však nepřipsal sobě, ale Bohu.
- prohloubení** "Saul tím podal důkaz o změně, která nastala v jeho povaze.
* Neosoboval si čest za dosažení vítězství, nýbrž vzdal slávu Bohu.
* Nezatoužil po pomstě, nýbrž ukázal, že se umí slitovat a dovede k odpouštění. To byl nesporný důkaz toho, že v srdci měl milost Boží."
(PP 461)
- aplikace** Také v životě víry dochází k bojům. Komu vzdávám čest za vítězství ve svém životě?

Samuel odstupuje

1 Sam 12,1-25

"Jsem dalek toho, abych proti Hospodinu hřešil a přestal se za vás modlit. I nadále vás budu vyučovat dobré a přímé cestě." (1 Sam 12,23)

Které důležité myšlenky Samuel uvedl, když pronášel svou poslední řeč k lidu?

1.

2.

3.

Jak se ustanovením království změnil vztah lidu izraelského k Bohu?

vysvětlení Nejen slovy Samuelovými, ale také silným hřměním a deštěm dal Bůh lidem zřetelně na srozuměnou, že nesouhlasil se zřízením království. Přesto však Samuel ukončil svou řeč poselstvím naděje a povzbuzení. Svým slibem, že se bude nadále za lid modlit, jim připomněl, že vedle králů budou mít i proroky, kteří budou jejich duchovními vůdci, budou se za ně modlit a zastávat se jich.

aplikace Jak se cítím, když se mi podařilo navzdory všem názorům druhých prosadit své mínění?
Už jsem někdy ve svém životě prosadil svou vůli proti vůli Boží?

shmutí Bůh prokazuje lidem svou lásku a nabízí jim svoji sílu i tehdy, když se rozhodují jít svými vlastními cestami.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Letadlo nové konstrukční série se za nejrůznějších podmínek zalétává v testovacím programu. Pro které oblasti lidského života by měly být uskutečněny podobné osvědčovací zkoušky?
2. Jaké požadavky jsou kladeny na "krále", politika, případně duchovního vůdce? Čtème 1 Tim 3,1-7.
3. Jaká vůdcovská metoda je nejlepší
 - a) pro národ;
 - b) pro sbor?
4. Jak může Bůh ovlivnit vůdčí osobnosti ve společnosti i ve sboru? *D.n.v.*
5. Jak prožívala Boží vedení církev adventistů sedmého dne nebo také váš sbor?
6. Ellen G. Whiteová napsala roku 1893: "Nemáme se v budoucnu čeho obávat, leč bychom zapomněli, jak nás Bůh vedl v minulosti." Jaký význam má tato téměř sto let stará věta dnes?
7. Jak je to s odpovědností jednotlivce v údobí "dobrého" nebo "špatného" vedení?

Moje vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Patriarchové a proroci, str. 457-463; Ž 78, 105, 106.

Falešná zbožnost

1 Sam 13 - 15

"Tu řekl Samuel: Líbí se Hospodinu zápalné oběti a obětní hody víc než poslouchat Hospodina? Hle, poslouchat je lepší než obětní hod, pozorně rozvažovat je víc než tuk beranů." (1 Sam 15,22)

základní myšlenka Vnější dodržování forem a příkazů nezajistí správný vztah k Bohu. Bůh si přeje, aby lidé byli zásadní, oddaní a věrní.

přehled	1 Sam 13	Boje s filistínskými, první roztržka mezi Samuelem a Saulem
	1 Sam 14,1-46	Jonatův hrdinný čin, vpád a vysvobození; vítězství nad filistínskými
	1 Sam 14,47-52	Pohled zpět na vládu Saulovu
	1 Sam 15	Svatý boj proti amalechitským; konečné zavržení Saula, roztržka se Samuelem

úvod Izrael byl národem i církevním společenstvím. Spojení duchovních a státních zájmů se ukázalo jako dobré pouze tehdy, pokud národ uznával Boha jako svého vlastního Pána. Když si Izraelci žádali krále, byli varováni, že panovníci rádi prosazují absolutní moc a neradi slyší výzvy k podřízení se pod vedoucí Boží ruku. Tento úkol ukazuje, co se stalo, když se král rozhodl jednat proti Boží vůli. Není sice možné ze souhrnu tří kapitol dokonale vykreslit Saulův charakter, jisté však je, že se přidržel náboženských forem a přitom vykazoval nedostatek pravého duchovního života.

Začátek bojů s Filistíny

1 Sam 13,1-7a.16-23

"Jónatan porazil výsostné znamení pelištejské v Gebě. Pelištejci o tom uslyšeli, proto dal Saul troubit na polnici po celé zemi."

(1 Sam 13,3)

Jaké vztahy panovaly v té době mezi Izraelci a filistínskými?

Zjistí si na starozákonní biblické mapě zeměpisné položení míst.

Co bylo příčinou konfliktů?

vysvětlení Filistínští pocházeli od Chasluima, syna Mizraima, syna Chamova, syna Noemova (1 Moj 10,14; 1 Par 1,12). Když vyšel Izrael z Egypta, sídlili filistínští podél pobřeží mezi Egyptem a Gázou, čímž byl Izrael nucen jít oklikou, vnitrozemím (2 Moj 13,17). V době soudců použil Bůh několikrát filistínské jako nástroj ke kárání Izraele (Soud 3.1-3) Ve vylíčeném konfliktu zahnal Saul Filišúnské z judského pohorí, které ovládali.

prohloubení Vyhraná bitva v Jábesu (1 Sam 11) vzpružila Izraelce a povzbudila Saula, aby postavil proti filistínským vojsko. Rozdělil muže do dvou skupin a zbytek poslal domů. "Tím se však dopustil vážné chyby. Nedávné vítězství totiž naplnilo jeho vojsko nadějí a dodalo mu odvahu. Kdyby byl Saul hned vyrazil proti ostatním nepřátelům Izraele, byl by jim způsobil rozhodný úder a byl by tak zajistil svobodu národa." (PP 601) Na tomto místě čteme poprvé o Jonatovi, statečném a odvážném synu Saulovu.

Saulův první přestupek

"Samuel na to Saulovi řekl: Počínal sis jako pomatenec. Nedbals přikazu, který ti dal Hospodin, tvůj Bůh. Tak by byl Hospodin upevnil tvé království nad Izraelem na věky." (1 Sam 13,13)

Jakému účelu mělo sloužit shromáždění v Galgala?
(1 Sam 13,8.9; 10,8) *Samuel, obětoval oběti pokojné a ráje*

- × **Jaké pohnutky vedly Saula ke svévolnému jednání?**
- × **Jak argumentoval Saul před Samuelem?**

vysvětlení Při "zápalné" oběti bylo celé zvíře spáleno jako znamení úcty, dukučinění nebo symbol vyhlazení hříchu. "Pokojná" oběť byla obětí na usmíření nebo také obětním hodem. Jen některé části zvířete byly spáleny, zbytek byl sněden v obětním hodu.

prohloubení "Než vypršel čas stanovený prorokem, začal Saul ztrácet trpělivost a pozbyvat odvahy. Místo aby věrně připravoval lid na bohoslužbu, kterou měl přijít vykonat Samuel, propadl nevěře a zlým předtuchám." (PP 465)

Jeden z nejhorších hříchů je neposlušnost zahalená do roucha zbožnosti. Co se Saulovi nedostávalo na opravdové zbožnosti, chtěl nahradit svou horlivostí v zevních náboženských formách." (PP 467)

aplikace Často nechápeme, o jak velké věci jde, když nás Bůh zkouší. Není pro nás jiného bezpečí než přísná poslušnost slova Božího. Všechna zaslíbení dává Bůh za podmínky věrnosti a poslušnosti. Selžeme-li a neuposlechneme-li jeho přikázání, připravujeme se o hojná požehnání. Nesmíme se řídit vlastními názory, ani spoléhat na lidský úsudek; musíme vzhlížet ke zjevené vůli Boží a jednat podle jasných Božích přikázání bez ohledu na okolnosti." (PP 467)

Prožil jsi někdy zklamání a ztráty, když jsi přestoupil Boží přikázání? *!!*

Jednání s důvěrou v Boha

1 Sam 14,1-15

"Vždyť Hospodinu nemůže nic zabránit, aby zachránil ať skrze mnoho nebo skrze málo." (1 Sam 14,6b)

**Jak máme podle uvedených veršů hodnotit charakterové rysy jednajících osob (Saula, Jonaty, jeho zbrojnoše, filistínských strážů)?
Co bylo pro Jonatovo chování směrodatné?**

milá brávo!

- vysvětlení "Neobřezanec" - to bylo běžné označení Filištinů. Tím má být zřejmé, že šlo o "svatý boj".
Jmenované místo bylo pohraniční údolí, které probíhalo mezi nepřátelskými tábory Gabaa (Saul) a Michmas (filistínští). Dva markantní skalní útvary se jmenovaly "Kluzký" a "Trnitý", což označovalo jejich vzhled. Stály naproti, vzdáleny asi 1,5 km od obou táborů. Jonata a jeho průvodce ukázali se odtamtud nepříteli Po přijetí dohodnutého Božího znamení vyspřhali se na druhé straně, skryti zrakům filistínských, aby se na vrcholu nečekaně vynořili. Přepadení se podařilo dokonale.
- prohloubení Jonata a jeho zbrojnoš se neoddali beznaději! Z dějin Izraele a z vlastní zkušenosti věděli, že Bůh není odkázán na velké masy lidí, na technické prostředky a chytrou strategii, aby dosáhl svých cílů.
- aplikace Jednat oddaně, odvážně a s důvěrou v Boha je před Pánem důležitější než lidské zajištění do nejmenších podrobností. Bůh dnes zrovna tak hledá a používá lidi, kteří zahajují projekty ve víře, aniž by dopředu znali výsledky.
Než Bůh jedná, musí se někdy člověk nechat uvrhnout do prostoru nejistoty, ve kterém se naučí důvěřovat jedině Bohu (Nebeský Otec nepomůže vždycky ihned, ale nepřichází s pomocí nikdy pozdě!)
Kde jsi sám učinil podobnou zkušenost?

Slepé zákonictví

1 Sam 14,16-46

"Když se izraelští muži onoho dne zase sešli, Saul zaklínal lid slovy: „Bud prokletý muž, který by do večera, dokud se nepomstím svým nepřítelům, pojedl nějaký pokrm.“ Proto nikdo z lidu žádný pokrm neokusil." (1 Sam 14,24)

✚ Proč nesměl lid přes den nic jíst?
Jaké byly důsledky zlořečenství pro Saula, jeho vojsko a Jonatu?

vysvětlení Zlořečenství je opakem požehnání (dobrořečenství). Kdo proklíná, váže člověka v nějaké záležitosti na záporný konečný výsledek. Prokletí mají moc. Určují člověka negativně. Ten se často dlouhou dobu vzpírá proti podobným určením. Prokletí začíná často slovy "Ty jsi..." nebo "Z tebe nikdy nebude..." nebo "Jednoho dne bude z tebe ještě..." Prokletí mohou být odstraněna jen ve víře, že Bůh je dobrý Otec a myslí to s námi nejlépe. Kdo se cítí vázán negativním určení, měl by vyhledat duchovního poradce. Jedení masa s krví Bůh zřetelně zakázal (3 Moj 3,17).

prohloubení ✚ Pohnutku Saulovu k zákazu přijímání potravy těžko vyzpytujeme. Snad si chtěl tvrdým příkazem získat Boží přízeň. Při oslavě vítězství úzkostlivě dbal na dodržování rituálu při zabíjení zvířat a sám postavil oltář. Naléhal na kněze, aby losem odhalil příčinu Božeho mlčení. Saul chtěl na jedné straně jednat podle vůle Boží, na druhé straně je nápadná jeho svévolnost (v. 24). Viditelná je jeho ctižádost a touha po slávě. Královská autorita mu byla důležitější než život Jonaty Litera jeho vlastního "zákona" stála výše než život bohobojného syna.

aplikace Proč je zákonický formalismus nebezpečný pro osobní i sborový život?

Boj a smrt z Božího příkazu

1 Sam 15,1-9

"Nyní jdi a pobij Amáleka, jako klaté zničíte vše, co mu patří."

(1 Sam 15,3)

* Jakou roli hrál Amalech v dějinách Izraele? 2 Moj 17,8-16

* Proč vydal Bůh přísný rozkaz k jejich zničení?

1 Sam 15,1-3; 5 Moj 25,17-19

vysvětlení Amalechitští byli beduinským kmenem ze stepi hluboko na jihu a v době putování Izraelců po poušti byli jejich úhlavními nepřáteli. Byli první, kdo odmítli Izraelcům vstup do zaslíbené země. "Vykonej kletbu" znamená: vykonej nad nimi rozsudek trestajícího Božího soudu! Celý národ se vším svým majetkem měl být podle Božího příkazu vyhuben.

prohloubení "Shovívavost, kterou Bůh projevuje vůči bezbožníkům, dodává lidem odvahy v páchání hříchů, trest na ně však přijde jistě a bude strašný. Bůh si nelibuje v pomstě, ale přestupníky svého zákona sáhá soudem. Bůh je nucen tak činit, aby uchránil obyvatele země od úplné zkázy a zmaru. Aby zachránil mnohé, musí vyhladit ty, kdo se v hříchu zatvrdili." (PP 471.472)

aplikace Co odpovíš, když lidé namítají, že Bůh nemůže být Bohem lásky, protože dovolil, aby teklo tolik krve?

Zbožný, a přece zavržen

1 Sam 15,10-35

"I stalo se slovo Hospodinovo k Samuelovi: Lituji, že jsem ustanovil Saula králem, neboť se ode mne odvrátil a mými slovy se neřídí."
(1 Sam 15,10.11a)

Jaké Saulovy slabiny a hříchy jsou zaznamenány v následujících verších? v. 12.13.15.20.21.30
Proč jde Bohu o poslušnost, a ne o náboženské formy? v. 22.23

- vysvětlení Boží lítost je něco jiného než lidská lítost. Lidská lítost je vyvolána změnou myšlení. Lítost Boží je vyvolána změnou okolností nebo vztahů. (PP 473)
- prohloubení Bohu se nelíbí, když my lidé plníme formy a obřady a domníváme se, že se Bůh nechá dobrými činy ukonejšit. Naše srdce je často od něho daleko a náš život místo o víře svědčí o neposlušnosti a troufalosti. Obětní služba měla za úkol vést lidi blíže k Bohu. Neměla být žádnou náhražkou za oddanost Bohu.
- aplikace Dnes je tomu podobně. Pouhé vyznání "Jsem křesťan", pouhá navyklá účast na chvalozpěvech a uctívání Boha při bohoslužbě, čtení Písma nebo svěcení soboty bez osobního vztahu ke Kristu se sice jeví jako zbožnost, ale je prázdná a bezduchá.
Takto nábožensky založený člověk je pyšný na své výkony.
Opravdově duchovně založený člověk se snaží plnit Boží vůli.
- shrnutí Zdá se, že formalismus a duchovní život leží těsně vedle sebe. Vnější nejsou takřka k rozeznání. Můžeme se účastnit mnohých náboženských akcí, aniž bychom byli vnitřně spjatí. Důsledkem je však tvrdost vůči jinak smýšlejícím, arogance, hořkost, pýcha, neuznalost a duchovní nadřazenost. Co začalo zbožně, končí v otevřené vzpouře proti Božímu hlasu.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. V čem vidíš rozdíl mezi duchovně založeným a náboženským člověkem?
2. Co si myslíš o Saulových pohnutkách, které ho vedly k obětování před bojem s filistinci? 1 Sam 13,7b-15
3. Co cítíš ve slovních obratech a v Saulově ospravedlňování vůči Samuelovým výtkám? 1 Sam 13,11.12; 14,24; 15,20.21.24.25.30
4. Jaký je rozdíl v postoji víry Jonaty a jeho otce?
5. Proč jde Bohu o poslušnost, a ne o splnění náboženských forem? 1 Sam 15,22.23
6. Proč je formalismus tak nebezpečný pro život jednotlivce i celé církve?

Mé vlastní otázky:

Od pastýře k následníkovi trůnu

1 Sam 16,1 - 20,42; 23,16-18

"Ale David Pelištejci odpověděl: Ty jdeš proti mně s mečem a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupců, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil." (1 Sam 17,45)

základní myšlenka Cesta užitečnosti pro Boží věc je často dlážděna překážkami
Nesnázé však formují náš charakter podle Božího vzoru.

přehled	1 Sam 16,1-23	David pomazán na krále
	1 Sam 17,1-27	Goliáš vyzývá Izraele
	1 Sam 17,28-58	Dva nerovní bojovníci
	1 Sam 18,1-4	Davidovo přátelství s Jonatou
	1 Sam 20,1-23	Jednání Jonatovo s Davidem
	1 Sam 20,35-42	Jejich rozhodnutí
	1 Sam 23,16-18	Přátelské posílení
	1 Sam 18,5-30	Saulova žárlivost
	1 Sam 19,1-24	Zachráněn z nebezpečí smrti
	1 Sam 20,24-34	Vztah Saule a Jonaty

úvod Skutečnost, že Izrael nemohl být poslušný z vlastní síly, se projevila na příkladu Saula. V jeho životě je patrné, jak nesmyslné je vyvíjení lidského úsilí bez Boha a proti Bohu.

* Příprava Davida pro královský úřad má znázornit, co může Bůh učinit prostřednictvím lidí, kteří jsou naplněni jeho Duchem.

David pomazán na krále

1 Sam 16,1-23

"Hospodin však Samuelovi řekl: ‚Nehled na jeho vzhled ani na jeho vysokou postavu, neboť já jsem ho zamítl. Nejde o to, nač se dívá člověk. Člověk se dívá na to, co má před očima. Hospodin však hledí na srdce.‘" (1 Sam 16,7)

David, s krásných očí, a libého zevnějšku.

Jaká kritéria bral Samuel v úvahu, když měl pomazat jednoho z Izaových synů? Vzhled, postava, chování, zevnějšek
Které charakterové rysy a vlohy uschopňovaly Davida pro královský úřad? Poslušnost, vstřícnost, odvaha, síla.

- vysvětlení Ve starozákonní době byli pomazáváni králové, kněží, proroci, ale také i posvátné předměty (2 Moj 30,22-33). Bůh si tímto způsobem povolával lidi a svěřoval jim zvláštní úkoly. Dotyčné osoby pak uschopnil Duchem svatým. Také David při svém pomazání na budoucího krále Izraele zakusil sílu Ducha svatého. Výchovy se mu dostalo jednak na královském dvoře, ale také při pasení ovcí. U Saula se dověděl, jak žije král. Poznával úkoly a obůžie toho, kdo má vést národ. Nejdůležitější část jeho přípravy na budoucího krále však probíhala v přírodě, v kamenité judské pahorkatině (1 Sam 17,15).
- prohloubení "Z omylu Samuelova se můžeme poučit, jak bláhový je úsudek o někom, opírá-li se o krásu obličeje nebo krásné držení těla. Na něm můžeme vidět, jak neschopný je lidský rozum, aby poznal tajemství srdce nebo pochopil Boží rady, bez zvláštního osvícení z nebe. (Myšlení a jednání Boží, pokud se týká jeho stvoření, se vymyká našemu omezenému chápání.)" (PP 481)
- aplikace Které vlastnosti a schopnosti by měl brát v úvahu jmenovací výbor při navrhování osob pro určité služebnosti v církvi?

Goliáš vyzývá Izraele

1 Sam 17,1-27

"Vždyť kdo je ten neobřezaný Pelištejec, že tupí řady živého Boha?"

(1 Sam 17,26b)

David jedl avu kralu na bojišti, a vyřadil jeh se jinou daru.

Jaký úkol obdržel David od svého otce Izae?

Porovnej reakci Saula a jeho mužů s Davidovým posouzením situace!

*nebudu s
pili, nebo mladeneck ži, a on =
křovný od mladosti me... Když pucháel lev, mladí
Ho. 2 vyřadil mne a moci lov... Tu vyřadil mě z ruk*

vysvětlení

V době Samuela a Davida nebylo výjimkou, že bitvu rozhodl souboj dvou zástupců nepřátelených stran. Nyní vyzýval Goliáš Izraelce již čtyřicet dní k takovému souboji. Svou neobvyklou statností a výškou (téměř 2,9 m) a svými velikášskými slovy zastrašoval vyvolený lid. Jen jeho krunýř vážil na šedesát kilogramů! Špice Goliášova nadprůměrného kopí vážila asi sedm kilogramů! Saul, jediný obrovitý muž v Izraeli, poznal, že by musel přijmout výzvu Goliáše (1 Sam 10,23). Bůh dal Saulovi v minulosti dobý velkých vítězství (1 Sam 11,1-11). Avšak nyní jej obviňovalo a svíralo úzkostí jeho svědomí. David naproti tomu vyzařoval odvahu a optimismem, jaký může mít jen ten, kdo má čisté svědomí před Bohem a lidmi.

prohloubení

Během tisíciletí byli mnozí věřící lidé svými nepřáteli snižováni pro svou víru. Jeden stařec strávil noc ve vězení, kde se nacházel mezi hladovými lvy. Mladý muž byl svými bratry prodán jako otrok a po léta byl nevinně držen ve vězení, apod. IV životě těchto lidí se Bůh zjevoval zázračným způsobem. Učinil to ale svým způsobem.

aplikace

Boj proti vlasnímu "já" je ten nejurputnější boj, jaký kdy byl bojován.

Dva nerovní bojovníci

1 Sam 17,28-58

"Ale David Pelištejci odpověděl: Ty jdeš proti mně s mečem, kopím a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil." (1 Sam 17,45)

*S jakými slovy se utkali David a Goliáš? A učit v učko
Čti a porovnej následující texty: skromá vidění toho, se ni
1 Sam 17,47 mečem ani kopím, uprotobruje. Ho. Nub. Ho. 7. 4. 7.
Zach 4,6 . Děkuj. Npob. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

prohloubení Tajemství Davidovy síly nebylo založeno ani tak na skutečnosti, že jako mladý pastýř zabil lva i medvěda, ale na postupném rozvoji odvahy, síly a především na živé víře v Boha. Zde je viditelná víra, kterou nepřemohla pochybnost ani zmalomyslnění. Tato víra v kritické chvíli obstála, protože David neviděl věci z lidské perspektivy. Věřil, že Bůh může uskutečnit nemožné.

aplikace Mladými i starými oblíbený příběh o Davidově vítězství nad Goliášem nám připomíná, že v životě se nemusíme nechat zastrašit žádnými obry. Chce nám ukázat to, čemu David dobře rozuměl, totiž že Hospodin zástupů chce bojovat za nás. Kopím ani mečem nedosáhneme vítězství, ale Boží silou. Vítězství nebude dobyt pro naši čest, ale aby "celý svět poznal, že při Izraeli stojí Bůh." (1 Sam 17,46)
Jací obři plní tvůj život obavou?

Davidovo přátelství s Jonatou

1 Sam 18,1-4; 20,1-23.35-42; 23,16-18

"A Jonatan uzavřel s Davidem smlouvu, neboť ho miloval jako sám sebe." (1 Sam 18,3)

Na čem bylo založeno Davidovo přátelství s Jonatou? Jmenuj několik důvodů, které by je mohly učinit nepřáteli.

Kterým významným činem slíbil Jonata svému příteli Davidovi věrnost? (1 Sam 18,4)

roucho mé až do muce a kůstky až i do prahu svého.

vysvětlení Smlouva mezi Davidem a Jonatou byla přátelská smlouva, která však měla politické důsledky, neboť požadovala aby dům Davidův po všechny časy zacházel přátelsky s Jonatovými potomky (porovnej 2 Sam 9,1.7). Slova na rozloučenou, která si vzájemně pronesli, zpečetila jejich přísahu.

prohloubení Ježíš Kristus - náš přítel. Člověk, který se rozhodl pro Krista, znamená pro Boha víc než celý svět! Ježíš byl ochoten strpět na Golgotě všechny bolesti a muka jen proto, aby zachoval člověka pro své království. Nikdy neopustí duši, za kterou zemřel, pokud se sama od něho neodloučí.

★ Ve všech svých pokušeních máme v Kristu věrného pomocníka.

★ Stojí při nás v našich těžkostech a bojích proti pokušením a zlu.

★ Pomáhá nám, když jsme sklíčení starostmi a bolestmi.

aplikace Čím se vyznačuje pravý přítel?
Proč je tak těžké najít skutečného přítele?

Saulova žárlivost

1 Sam 18,5-30

*že sobě velmi opatrně prořizoval, bať se
řeho slo. vs. smí. št.*
"Když Saul viděl, jak velké má úspěchy, třásl se před ním strachem."
(1 Sam 18,15)

*u od Saule odložil.
erw maw státi daně aa mamit.*

Proč Saul záviděl Davidovi?

Jakou dvojí hru hrál Saul? V čem se projevila

Saulova neupřímnost vůči Davidovi?

*st. mchtl neschází od mí ruky, ale od ruky Falešním.
duru mnt mchtl...*

vysvětlení Když byl Saul pomazán na krále, sestoupil na něj Duch Boží a on se stal jiným člověkem (1 Sam 10,6.9). Kvůli jeho trvalé neposlušnosti odstoupil od něho Duch Páně a "začal ho přepadat zlý duch od Hospodina". Pisatelé bible připisují často Bohu to, co on dopouští. Když Saul odvrhl působení Ducha svatého a varování proroka, otevřel se vlivu zlého.

prohloubení *ky dny.* Saul uměl vést vojsko proti svým nepřítelům, ale neuměl přemoci nejhoršího nepřítele - sebe sama! Díky své neovládané vášni a své otupené schopnosti správně usuzovat upadal od záchvatu zufivosti, do hlubin skleslosti a deprese. "Vážným nedostatkem Saulovy povahy byla jeho touha po obdivu. Tento jeho povahový rys ovlivňoval veškeré jeho jednání a myšlení. Vše, co dělal, dělal z touhy po chvále a slávě. Jeho měřítko dobra a zla se podřizovalo jeho touze po oblibě u lidu. Takový člověk, který žije jen proto, aby se líbil lidem a nesnaží se, aby se především líbil Bohu, není spolehlivý." (PP 490)

aplikace Žárlivost a závist se svými ničivými symptomy, jako je přepjatá ctížádost, konkurenční boj, rivalita a podobné zlé sklony, se nezastaví ani před dvěma církvemi.

Jak můžeme přemoci rivalitu a falešnou ctížádost?

Zachráněn z nebezpečí smrti

1 Sam 19,1-24; 20,24-34

*"Saul chtěl Davida přibodnout kopím ke stěně." (1 Sam 19,10a),
ale, a přimluvil se u ůher, a Saul: "Zířt = sto. se mi"*

Které osoby poskytly Davidovi ochranu a pomoc, když ho Saul pronásledoval?

Porovnej záchranné akce Míkoly a Raaby (Joz 2,1-16).

Jaký je váš názor na vyslovení nepravdy pro záchranu lidského života? *Míkól žvato, je ji chtěl David salit.*

Duchův dův upil chtěl Davida salit, ale Míkól --- a spustila.

vysvětlení Když David upozoroval, že Saul mu usiluje o život, utekl do Náiotu v Ramatě. Doufal, že u proroka Samuele nalezne ochranu a radu. Saul pronásledoval Davida do Náiotu (1 Sam 19,20-24). "Sestoupil na něho Duch Boží a Saul kráčel, modle se k Bohu, pronášeje proroctví a propěvuje svatě písně. Prorokoval, že přijde Mesiáš jako Vykupitel světa. Když došel k domu prorokovu v Ráma, odložil svrchní oděv, jenž prozrazoval jeho vysoké postavení a pod vlivem božského Ducha ležel pak celý den před Samuelem a jeho žáky." (PP 492.493)

prohloubení Jako dítě Boží mohu mít jistotu, že jsem předmětem Boží ochrany. "Kdo je naplněn Duchem Kristovým, zůstává v Kristu. Ať se mu přihodí cokoli, přichází to od Spasitele, který jej obklopí svou přítomností. Nic se ho nemůže dotknout, co by Pán nedopustil... Všechny zkušenosti a okolnosti jsou Božími prostředky, skrze které nám přichází dobro." (MH 489)

shrnutí Bůh neodstraní člověku všechny překážky z cesty a nezaslibuje mu život bez těžkostí a námahy. Na Davidově příkladu spíše poznáváme, že zkoušky a obtíže jsou Božími prostředky, které připravují člověka ke zvláštní službě a činí ho způsobilým pro nebe.

Náměty pro rozhovor v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Podle jakých měřítek hodnotíš člověka, když se s ním setkáš?
2. Které směle výroky nepřátel, "obrá", mohou dát křesťanovi nejvíc zabrat?
3. Co znamená výrok "ve jménu Páně"? (1 Sam 17,45)
Může mít nějaký význam pro život křesťana dnes?
4. Kde se v bibli setkáváme s podobným vztahem, který by bylo možno přirovnat k přátelství mezi Davidem a Jonatou?
5. Jak si lze vysvětlit odlišnost mezi Saulem a jeho synem Jonatou?
6. "Nic nesnáší člověk hůř než řadu dobrých dnů." Jak se díváte na tento výrok?

Mé vlastní otázky:

David na útěku před Saulem

1 Sam 21,1 - 23,28; 25,1-42

"Přichází den strachu, já však doufám v tebe. V Boha, jehož slovo chválím, v Boha doufám, nebojím se, co mi může udělat tělo?"
(Ž 56,4.5)

základní myšlenka Těžkosti slouží v životě věřícího k tomu, aby jej pro něco připravily. Důležité je, aby věřící uprostřed všeho vření zůstal úzce spjat s Bohem

přehled

učebk k učebnici

1 Sam 21,1-15	Davidova víra kolísá
1 Sam 22,6-23	Tragické následky <i>vy</i>
1 Sam 22,1-5; 23	David jako uprchlík α
1 Sam 25,1	Smrt Samuela
1 Sam 25,2-42	David a Abigail

úvod David se nyní nacházel ve velkém dilematu. U proroka Samuela nenašel útočiště. Jonata potvrdil jeho nejhorší obavy: Saul byl rozhodnut jej zabít. David nebyl nikde jistý a musel utéci. Na útěku vystupují do popředí Davidovy vznešené charakterové rysy, ale také chyby a slabosti. Davidovy zkušenosti z té doby se zřetelně zrcadlí v některých žalmech (viz Ž 34; 18; 52; 54; 56; 57; 59).

Davidova víra kolísá

1 Sam 21,1-15

"Dotázal jsem se Hospodina a odpověděl mi, vysvobodil mě od všeho, čeho jsem se lekal." (Ž 34,5)

Co myslíš, že měl David při své návštěvě u Achimelecha raději udělat? *provídel pravdu*
Jaký závěr lze učinit ze skutečnosti, že David hledal ochranu u nepřátel Izraele?

- vysvětlení David důvěřoval nyní meči Goliáše, nad nímž v Boží síle zvítězil. Důvěřoval ochraně filistínských, které porazil. Stresová situace vyvolaná pronásledováním vyvedla Davida z duševní i duchovní rovnováhy. Kde byl Pán, který za něj vždy bojoval? Icťiš neomlouvá Davidovo jednání, když mluví o milosrdenství velekněze (Mat 12,34). Zdůrazňuje však, že Bůh povýšil potřebu člověka nad nařízení ceremoniálního zákona. Davidova zkušenost, kterou prožil v zemi filistínských, se zrcadlí v 34. žalmu.
- prohloubení "Když se ocitl ve velké tísní a opřel se o Boha v pevné víře, zvítězil nad filistínským obrem. Nyní však byl štván a pronásledován, takže ve svém zmatku a ve svých starostech téměř nevzpomněl na svého nebeského Otce. Přesto však tato zkušenost Davida něčemu naučila. Uvědomil si, jak je slabý a jak je třeba stále se opírat o Boha. Ó, jakého to máme Boha, který se zbloudilými jedná tak láskyplně a který má s námi takovou trpělivost. Když se setkáme s protivenstvím nebo když nás potká velká starost, jedná s námi shovívavě!" (PP 495)
- aplikace Není nutné lhát, i když jsme v krizi. Z Davidovy zkušenosti se můžeme naučit jednomu. Nesmíme v neštěstí ztráct z očí Boha, ale o to více mu důvěřovat.

Tragické následky

1 Sam 22,6-23

"Ale já jsem jako zelenající se oliva v domě Božím. Doufám v Boží milosrdenství navěky a navždy." (Ž 52,10)

**Jak popisuje David Doega Idumejského v 52. žalmu?
Jak mohl David uchránit Achimelecha a ostatní
kněze před smrtí?**

- vysvětlení** Když Sílo bylo zničeno filistúnskými, stalo se kněžským městem Nobe. Podlý pastýř Doeg se dal Saulem najmout ke zločinu, kterého nebyl schopen žádný ze Saulových mužů. David se setkal s důsledky svého hříchu. Kdyby kněží řekl pravdu a přiznal se, že se nachází na útěku před Saulem, zřejmě by k tragické události nedošlo. Saul byl při vyhubení Nobe důslednější než v případě Agaga a Amalechitských (1 Sam 15).
- prohloubení** "Kdyby David pověděl pravdu, Achimelech by věděl, jak má jednat, aby uchránil svůj život. Bůh požaduje, aby se lid Boží neuchyloval od pravdy ani v největším nebezpečí." (PP 494)
- aplikace** Bůh nám odpouští naše chyby a nepřipočítává nám je, jsme-li ochotni je vyznat a činit z nich pokání. Avšak chyby s sebou přinášejí důsledky. I když jsou nám chyby odpuštěny, musíme často sklízet jejich následky.

David jako uprchlík

1 Sam 22,1-5; 23

"Dlouho ještě, Hospodine, na mě ani nevzpomeň? Dlouho ještě chceš mi svou tvář skrývat? Dlouho ještě musím sám u sebe hledat rady, strastmi se den ze dne v srdci soužit? Dlouho ještě se bude můj nepřítel proti mně vyvyšovat?" (Ž 13,2.3)

Jaký postoj zaujal David ke své rodině v době, kdy prožíval těžkosti? *→ Žl. bojovat proti Filistínům. k Cejlce.*
Co se dovídáme z 1 Sam 23 o mužích, kteří zůstávali s Davidem?

✓ *Učinil krále moabského aby mohli rodiče smíru býti.*

vysvětlení Navzdory své zoufalé situaci pečoval David i o své rodiče. V tom byl předobrazem Pána Ježíše (Jan 19,26.27). V době pronásledování skládal David své žalmy plné nářků. Tyto modlitby jsou sestaveny podle následujícího vzoru: a) oslovení Boha a volání o pomoc, b) (nářek, c) důvěra v Boha, d) prosba, e) slib chvalořečení. Srovnej s tímto vzorem Ž 54 a 57.

prohloubení Chválit Boha, když se nám daří dobře a cítíme Boží požehnání, to je lehké. Hluboko zakořeněná víra se však projeví oslavováním Boha i v těžkých dnech života.

aplikace Učinil jsem ve svízelných údobích života, kdy jsem se cítil sám a opuštěn, takové zkušenosti, ve kterých jsem mohl teprve po letech spatřit Boží ochrannou ruku?

Smrt Samuele

1 Sam 25,1

"Když Samuel zemřel, všichni Izrael se shromáždil a oplakával ho. Pochovali ho v jeho domě v Rámě. A David nato sestoupil do Páranské stepi." (1 Sam 25,1)

Jak zapůsobila Samuelova smrt na Saula? Jak reagoval lid?

V podobu ho mohl David zplítkat..... Odesíl na poušť;

vysvětlení Po zkušenosti v Engadi (1 Sam 24) došlo k přechodnému smíření mezi Saulem a Davidem. Avšak po Samuelově smrti David opět utekl na poušť. Lidé byli Samuelovým úmrtím zdrceni. Uznali, že jejich touha po králi nebyla správná. Samuelovo působení jim poskytovalo pocit bezpečnosti. (Porovnej s PP 500.501)
David složil na svém útěku do pouště žalm 121.

prohloubení "Čas soužení a úzkosti, který je před námi, bude vyžadovat víru, která dokáže snést prodlení, námahu a hlad, bude vyžadovat víru, která neochabne ani v těžkých zkouškách.." Jak málo lidí se s neochvějnou vírou drží Božích zaslíbení, když je děs vlny takového zoufalství, jež jazyk nemůže popsat!" (PP 442.443)

aplikace Čti žalm 121 a vžij se do Davidovy situace! Přenes Davidovu zkušenost na lid zbytek v době bezprostředního konce!

Nábal

1 Sam 25,2-13

"Vlídlná odpověď odvrací rozhořčení, kdežto slovo, které ubližuje popouzí k hněvu." (Přisl 15,1)

Co vedlo Davida k tomu, že se obrátil se svou prosbou na Nábalu?

Proč se nechal David náhle strhnout k tomu, aby převzal právo do svých vlastních rukou?

vysvětlení Doba stíhání ovcí byla jakýmsi druhem dožínkové slavnosti. V té době bylo zvykem poskytnout pohostinství a dary. Nábalovo odmítnutí muselo být chápáno jako urážka a znevážení běžné zdvořilosti. Nábal musel znát Davida, protože jeho sluhové mu podávali zprávu, kolik dobrého jim prokázali Davidovi muži (v. 14-16). Přesto však Nábalovo chování nebylo omluvou pro Davidovu neuváženou reakci.

prohloubení Násilný útok na známého judského občana by asi Davida stál jeho trůn. Zřejmě by byl tento skutek okamžitě oznámen Saulovi. Bylo by moudřejší a morálnější, kdyby David ony urážky taktně přeslechl. (Hněv, i když je ospravedlnitelný, vede téměř vždycky k přehnané reakci)

aplikace Nepřipadá nám Davidova reakce důvěrně známá z našeho vlastního života? Kolik bolestí a smutku bychom si ušetřili, kdybychom uměli snést nejedno bezpráví?

Abigail

1 Sam 25,14-44

"Pokojně vystup do svého domu. Hled, vyslyšel jsem tě a beru na tebe ohled." (1 Sam 25,35)

Co vedlo Abigailu k tak rozhodnému jednání?

Který Abigailin argument asi nejvíc zapůsobil na Davida?

odpustí, peníze, provinění sleč. mi, neboť jišti věděla Ho. pánu mínu dleu staly, provede boje Ho. pánu n vede, a nic stíha se nemalísa jin kile ai pozare

vysvětlení

Abigail na sebe bere úkol mluvit za svého muže. Vydává se v nebezpečí tím, že jde vsříct Davidovi a jeho mužům. Bere Nabalovu vinu na sebe a apeluje na Davidovu víru a šlechtetnost. David nemá podlehnout pokušení vést své spory sám jako Saul, ale má nechat bojovat za sebe Boha! Zneužití moci bylo příčinou Saulova pádu David se nemá dopustit stejné chyby David přijímá pokárání a je vděčen, že Abigailinou výzvou je uchráněn neprozřetelnosti. Davidův sňatek s Abigailou je ještě možno chápat, protože Saul dal jeho manželku Míkol jinému. Avšak další polygamie přinesla Davidovi mnoho problémů.

aplikace Jsem ochoten přijmout napomenutí a změnit své jednání? Jsem dost pokorný, abych uměl vidět v lidech, kteří mne upozorní na mé nedostatky, Boží nástroje?

shmutí Uvažování o životě Davida, který musel utíkat před nerozumným Saulem, nám dovoluje lépe rozumět jeho nařikavým žalmům Jeho skromnost a šlechtetnost jsou nám i dnes příkladem.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Proč někdy lidé k někomu chovají celoživotní odpor? Co může být příčinou?
2. K jakým reakcím mohou být ukřivdění lidé svedeni? Porovnej s 1 Sam 21,1-15!
3. Jaké důsledky se mohou dostavit, když ve své obraně sáhnete k nečestným prostředkům? Porovnej s 1 Sam 22,6-23.
4. Co všechno nás v našich úzkostech napadne, než se rozhodneme hledat svou pomoc u Boha? Sledujme Davidův postoj vyjádřený v žalmech!
5. Jak reagujeme, když lidé, kteří nám kdysi byli pomocí a oporou, tu náhle nejsou? (Viz úmrtí Samuela)
6. Vypravuj svou zkušenost, ve které ses nechal (nebo nenechal) vyprovokovat. Vyprávěj, jak Bůh jednal za tebe!
7. Jak dalece jsi ochoten přijímat ve svém životě Boží vedení, usměrnění nebo také pokárání? Srovnej to s postojem Davida.

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka: Patriarchové a proroci, kap. 65.

Na cestě do propasti

1 Sam 24; 1 Sam 26 - 2 Sam 1

"Vždyť kdo vztáhne ruku na Hospodinova pomazaného a zůstane bez trestu?" (1 Sam 26,9)

základní
myšlenka

Kdo říká trvale Bohu "ne", říká ve skutečnosti zároveň "ne" sobě samému. Pokud se člověk v odpověď na Boží volání nezastaví, nepřijde sám k sobě a neobrátí se, jde po cestě smrti.

přehled

1 Sam 24 a 26

David vyzývá Hospodina jako soudce mezi sebou a Saulem

1 Sam 27 - 31

David a Saul, pomazání Hospodinovi, v nejhlubším zmatku

2 Sam 1

David, budoucí král, nařká nad Saulem, prvním králem izraelským

úvod

První kniha Samuelova podává ve svých závěrečných kapitolách zprávu o neblahém závěru Saulova života a o jeho posledních setkáních s Davidem. Na konci Saulova života dochází ke katastrofě. Všechno, za co bojoval, je zničeno. Izrael se dostává znovu pod nadvládu Filistínců a Saul spolu se svými syny nachází smrt. Avšak i David, který dvakrát velkodušně ušetřil nesmiřitelně nenávislného Saula, se také později krátkou dobu pohybuje na cestě do propasti. Proč se však David obrátil, a Saul nikoli?

O odpověď se můžeme pokusit jen tehdy, když se vcítíme do situace těchto "pomazaných Hospodinových". Dříve než je budeme posuzovat nebo odsuzovat, vezměme si k srdci následující výrok: "Vždyť kdo vztáhne ruku na Hospodinova pomazaného a zůstane bez trestu?"

Kdo je soudce?

1 Sam 24 a 26

"Ať Hospodin vede mou při a rozsoudí nás." (1 Sam 24,16)

Vyjádři vlastními slovy, jaké asi pohnutky vedly Davida?

K jakému uznání a závěru dospívá Saul?

vysvětlení Dvakrát měl David příležitost zbavit se Saula a učinit konec zběsilému útěku před Saulovou máníí pronásledovatele. Dvakrát mu jeho přátelé radili, aby v tom viděl Bohem způsobenou šanci pro osvobozující úder proti nepříteli. David naproti tomu poznává Boží ruku při sobě a klade se do Boží péče s jistotou, že mu Bůh neodepře právo na ochranu. Pak trpělivě čeká na Boží zásah.

prohloubení 4. Saul vstoupil do jeskyně, "aby vykonal potřebu" (1 Sam 24,4).

Uprostřed svých bojovníků se ponořil do hlubokého spánku (1 Sam 26,5). Saul, mocný člověk, král, a přece bezmocný. Na druhé straně David, obklopen pouze několika věrnými muži, je pronásledován, a přece je pánem situace. Odstup mezi těmito dvěma se během vyprávění zvětšoval až se David nakonec "postavil na vrchol hory" (1 Sam 26,13). (Chápejme tento vývoj událostí i symbolicky.) David nebyl žádný nadčlověk. Pokud byl něčím zvláštní, pak pouze svým vztahem k Bohu. Byl věřícím, který sám v sobě svedl nejednu bitvu. Srdcem byl s Izraelem. Jako pomazaný Páně cítil povinnost chránit národ před nepřáteli. To, že mocní v Izraeli jej vyháněli ze země, pociťoval zároveň jako pokus odloučit jej od Boha (1 Sam 26,19.20). Saul nakonec jasně přiznává své bezpráví a také i Davidův nárok na trůn, ale zdá se, že ve svém odporu vůči Bohu zašel tak daleko, že už nemá sílu se změnit (1 Sam 26,25b).

aplikace Když se někomu stane křivda, snadno se ho zmocňují myšlenky na pomstu. Lze tyto lidské sklony přemoci? Jak?

Kde je útočiště?

1 Sam 27,1 - 28,2

"Dobrořeč, má duše, Hospodinu, nezapomínej na žádné jeho dobrodiní." (Ž 103,2)

Proč se David rozhodl hledat bezpečí u Filistínců - úhlavních nepřátel Izraele?

Jak často se mluví ve 27. kapitole o Bohu Izraele?

vysvětlení Kapitoly 24. a 26. vyprávějí o vrcholném bodu v životě Davida. Kapitola 27. - v příkrém protikladu - svědčí o jeho pádu. Nikde - ani mezi řádky - není vzpomínán Hospodin, Davidův Bůh. Stěžejními pojmy jsou spíše "myslet sám u sebe", "říkat si", atd. V prvním verši rozvažuje David pln strachu, kam by se mohl před Saulem ukrýt. Ve verši 12 si říká kdysi nedůvěřivý filistínský král Achis, že může důvěřovat Davidovi, protože se zprotivil svému lidu. Mezitím dělá každý svou politiku.

Achis usídlil družinu zdánlivě pokorného prosebníka jižně od hlavního města Gát, v Sicelechu. Jsou mu svěřeny ochranné úkoly proti lupičským kočovným kmenům (v. 8) a sousednímu Izraeli. David však využívá vzdálenosti od královského dvora k sledování vlastních plánů. Sám od sebe přepadá kočovné skupiny, nenechává nikoho naživu, aby nebylo svědků, a používá kořisti, aby se jevil jako věrný strážce hranic, který plní své žoldnéřské úkoly bez ohledu na pokrevní svazky. Snad chce dokonce potají budovat svou budoucí vládu tím, že bojuje proti Amalechitům jako nepřátelům Izraele. Jeho obraz dostává rysy zchtralého a krutého podvodníka.

prohloubení V kapitole 26,28 se David odvolal k Božímu soudu jako k rozhodující instanci. V kapitole 27 se však od Boha daleko vzdálil. Z toho je zřejmé, jak málo vykazoval svatý a vyvolený Boží muž samozřejmě lidské přednosti a ctnosti. David kapitoly 27 je docela srovnatelný se Saulem.

aplikace Nemůžeme důvěřovat lidským přednostem, ale Boží věrnosti ano. Bůh se nevzdává ani pobloudilého.

Kde je odpověď?

1 Sam 28,3-25

"Bože milj, volám ve dne, a neodpovídáš, nemohu se ztišit ani v noci. Ty jsi ten Svatý... Otcové naši doufali v tebe, doufali, tys jim dal vyváznout." (Ž 22,3-5)

Co lze vyvozovat ze strachu ženy, která vyvolávala duchy zemřelých, vzhledem k dřívějšímu jednání Saula?

Proč Saul hledá kontakt právě se zemřelým Samuelem, když neobdržel od Hospodina žádnou odpověď?

- vysvětlení David jako by zapomenut Bohem hledá pomoc u filistínských nepřátel. Saul by si chtěl Bohem odmítnutou odpověď vynutit pomocí temných sil od zemřelého Samuela, Božího služebníka, tedy vlastně od Boha samého. V 1 Par 10,13.14 se Saulův konec zdůvodňuje "zpronevěrou". Hrozící útok filistínských na rovině Jezreel uvrhl Saule do paniky. Nejdříve hledal legitimním způsobem pomoc u Hospodina. Neobdržel však od něho žádnou odpověď. Přestal tedy Boha dále prosit o pomoc a kradl se v přestrojení kolem tábora filistínských k zaklínačce mrtvých v Endor. Ani vnějšně už nebyl pomazaným králem Izraele. Věšectví, čarodějnictví a spojení s mrtvými (ve skutečnosti s démony) tvořilo základ většiny pohanských náboženství a bylo Hospodinu ohavností (5 Moj 18,9-14). Kdysi chtěl Saul neúprosným opatřením chránit čest Hospodinovu proti čarodějnictví, nyní však uklidňuje vystrašenou ženu přísahou při živém Bohu. Je nemožné, aby Hospodin používal způsobu, který dříve trestal smrtí (3 Moj 20,27). Saul podlehl démonskému klamu. Nakonec slyšel to, co mu kdysi řekl skutečný Samuel (1 Sam 15,17...). Bez naděje na úspěch v nastávající bitvě rozříštil Saul své životní dílo.
- aplikace Pane, ty nás někdy vedeš i do hlubin a necháváš nás jít cestou utrpení. Nedovol, abychom se ohlíželi za klamnými cíli nebo hledali pomoc tam, kde není vysvobození. Nechť jdeme s tvým milým Synem cestou poslušnosti.

Boží východisko

1 Sam 29 a 30

"David však našel posilu v Hospodinu, svém Bohu." (1 Sam 30,6)

Jaký dojem nám zůstane o Davidovi po přečtení 29. kapitoly?

Ukaž v 30. kapitole místo, odkud David jedná opět jako Boží služebník! *v. 6 - f*

vysvětlení Saul popřel to, co mu bylo kdysi svatým příkazem. Že se David nestal zrádcem svého vyvolení a Izraele, za to nevděčí sobě, ale Boží věrnosti a nedůvěře filistúnských knížat. Jeho pochlebovačná odpověď na Achisovo vyznání důvěry svědčí o jeho skutečném duchovním stavu (1 Sam 29,8). Během svého pobytu u Achise nejednal jako "anděl Boží". Jeho činy svědčí o tom, že se nechal inspirovat duchem nepřítele.

prohloubení V Sicelechu stál David se svými věrnými před vypálenými domy. Ženy, děti a majetek se dostaly do rukou amalechitských, kteří využili Davidovy nepřítomnosti k odvetnému tažení pomsty. Dosud věrní druhové chtěli z hořkosti a zoufalství Davida ukamenovat. Situace, kterou si sám zavínil, se zdála bezvýchodná. Nastal však obrat ze strany Hospodina. Poprvé od kapitoly 26,24(!) se v kapitole 30,6 opět mluví o tom, že David myslí na Boha. Biblický text k tomu nedává vysvětlení. Nevyzpytatelné slitování Boží činí Davida znovu Božím nástrojem. Pronásledování Amalechitských je úspěšné. Bezstarostné nepřátele až na 400 utečenců pobili. Ženy a děti vrátili bez újmy. Při rozdělování kořisti prosazuje David staré právo (4 Moj 31,27). Každý bojovník, ať vyčerpán zůstal zpět, nebo byl při útoku, obdrží stejný podíl. Zbytek kořisti dal David starším judským, kteří mu jako utečenci pomáhali. Bylo to výmluvné gesto muže, kterému dal Bůh vítězství a který měl být budoucím králem Izraele.

aplikace Čemu nás učí Davidova zkušenost o Božím slitování a odpuštění?

Propast

1 Sam 31

"Jeho žena mu však řekla: 'Ještě se držíš své bezúhonnosti? Zlořeč Bohu a zemři.' Ale on jí odpověděl: 'Mluvíš jako nějaká bláhová žena. To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?'" (Job 2,9.10)

Porovnej 1 Sam 31,4 se Soud 9,54; 2 Sam 17,23; Mat 27,3-5!

Jak projevíli svou vděčnost muži z Jábés Galád Saulovi po jeho smrti za pomoc, kterou jim kdysi poskytli?

vysvětlení

Dochází k boji s filistínskými. Sotva začal, Izraelci prohráli. Dali se na útek. Saulovi synové včetně Jonaty byli zabití. Raněný a do úzkých přivedený král viděl východisko pouze v sebevraždě, ze strachu, aby nebyl vydán napospas svévoli vítězů. Jeho zbrojnoš mu odmítl vsadit smrtelnou ránu z bázně před pomazaným Božím. Proto si Saul sám přivodil smrt, což bylo ve Starém zákoně nemyslitelné a bylo považováno za šílenství. Saul tak vyjádřil Bohu své poslední "NE". Zpráva o porážce a smrti krále se stala příčinou bezhlavého útěku obyvatel pohraničních měst. Filistínští se zabydli v prázdných městech a Izrael stál opět na začátku jako zotročený národ.

Saulova hlava a zbroj jsou důvodem nadšeného jásotu v zemi Filistínců. Jeho mrtvola je zhanobena a přibita na zdi v Betsan. Avšak obyvatelé z Jábés Galádu nechťjí, aby jejich bývalý vysvoboditel (1 Sam 11) ve své smrti poskvnil zemi (5 Moj 21,22.23). Proto v noci sundali jeho mrtvolu a uspořádali mu čestný pohřeb. Tak na konci temné kapitoly září alespoň trochu světla.

prohloubení

Mnozí obviňují Boha z nespravedlnosti, protože ušetřil Davida, zatímco Saula, jehož činy se nezdají tak ohavné, zavrhl. Proč tomu tak bylo? David se ze svých hříchů vyznal a upřímně jich litoval. Saul se však napomínáním zatvrdil ve své vzpurnosti.

aplikace

Boží trpělivost, láska a ochota odpustit je obdivuhodná (viz 2 Petr 3,9). Zvěme proto lidi ke Kristu, který ještě stále chce lidem odpouštět a pomáhat (Mat 20,28).

Místo zadostiučinění nářek

2 Sam 1

"Saul a Jónatan, v životě hodni líbezné lásky, neodloučili se od sebe ani v smrti." (2 Sam 1,23)

Jak se jeví posel o Saulově smrti čtenáři, který už zná 31. kapitolu 1. knihy Samuelovy?

Proč stojí na začátku 1. Samuelovy (kap. 2,1-10) a 2. Samuelovy (kap. 1,17-27) vždy píseň? Co tím má být vtisknuto dalšímu průběhu vyprávění?

- vysvětlení** Na začátku 1. Samuelovy je chvalozpěv, který končí myšlenkou o pomazaném Božím. Na začátku 2. Samuelovy je píseň nátku nad Izraelem a jeho mrtvým králem. Není tím položena otázka, zda vůbec může nějaký lidský nástroj stačit na úřad pomazaného Páně? 2. Samuelovou začíná zpráva o vzestupu a úřadu nového krále, kterého vysvobodil Bůh. David žije v Sicelechu v rozvalinách. Nemá v rukou nic, na čem by mohl budovat svou vládu, kromě Božího slibu. Pomazaný je Božím nedotknutelným vlastnictvím. Proto nechal podvodného posla, který sice ne skutečně, ale svými slovy dal Saulovi smrtelnou ránu, popravil jako rouhače. David, který často sám přijímal Boží odpuštění, dovede odpustit také Saulovi. Jeho posledním slovem o mrtvém králi a o Jonatovi, jedinečném a nevinném příteli, je píseň smutku a nátku.
- prohloubení** "Davidův žal nad Saulovou smrtí byl upřímný a hluboký... Překážka, která mu bránila v nastoupení na trůn Izraele, byla sice odstraněna, ale David se z toho netěšil. Smrt vymazala z jeho paměti Saulovu nedůvěru a krutost a zanechala v jeho vzpomínkách jen to, co bylo ušlechtilé a královské." (PP 522)
- shrnutí** Hospodin pověřil Davida vysvobozením Izraele a Saulovi tento úkol odhal. Oba pomazaní prožívají z vlastní viny hořké ponížení. Zatímco se Saul ze svého "ne" vůči Bohu už nevymanil, zahrán do úzkých viděl jen sebevraždu jako východisko, přimkl se David tváří v tvář smrti znovu k tomu, který ho povolal. Jedná opět jako pomazaný Páně.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. "Poradenská povolání" mají dnes vysokou konjunkturu. Co rozumíme tímto termínem? Proč jsou tak žádána?
2. Čtème 1 Sam 24,5-7. Kde začíná u Davida úcta k druhému?
3. David zdůrazňuje zvláště nedotknutelnost "pomazaného Hospodinova". Kdo tím byl tehdy míněn? Na koho by se to mohlo vztahovat dnes?
4. Lidská rada, i když se odvolává na Boha, může být falešná. Co bylo pro Davida směrodatné? Co mu pomohlo při rozhodování?
5. Porovnejte 1 Sam 28,16-20 s 1 Sam 15,23...! Jaký je váš názor, když vycházíte ze zkušenosti Saulovy, na "temná umění", která dnes nabízejí "životní rady"?
6. Čtème 1 Sam 27,1; 1 Sam 29,6 - 30,8! Lidská kalkulace nás nemůže uchránit před zříceninou našeho života. Promyslete cíle a pomoc, kterou nabízí Boží věrnost!
7. Ukončeme čtením modlitby na konci úterní stránky!

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka: Patriarchové a proroci, kap. 67 a 68.

Pod žehnající Boží rukou

2 Sam 2 - 5; 6,16-23; 8 - 10

*"Ty budeš pást Izraele, můj lid, ty budeš vévodou nad Izraelem."
(2 Sam 5,2b)*

základní myšlenka David konečně po dlouhém čekání, bolestech, strádání a pronásledování se má stát králem nad celým izraelským národem. Stojí na vrcholném bodu svého života.

přehled	2 Sam 2,1 - 5,5	David se stává králem nad Judou a Izraelem
	2 Sam 2,1-11	David se stává králem nad Judou
	2 Sam 2,12 - 3,39	Bratrovražedný boj mezi Judou a Izraelem
	2 Sam 4,1 - 5,5	David se stává králem nad Judou a Izraelem
	2 Sam 5,6 - 6,23; 9	David zajišťuje svou vnitropolitickou moc
	2 Sam 5,6-12	David dobývá Jeruzalém
	2 Sam 6	David přenáší truhlu smlouvy do Jeruzaléma
	2 Sam 8,15-18	David uspořádává svou říši
	2 Sam 3,2-5; 5,13-16	Davidova rodina
	2 Sam 6,16-23	David a Míkol
	2 Sam 9	David a Mífibozet
	2 Sam 5,17-25; 8-10	Davidovy zahraničně politické úspěchy
	2 Sam 5,17-25	David vítězí nad Filistínci
	2 Sam 8	David vítězí nad různými malými státečky
	2 Sam 10	David vítězí nad amonitskými

úvod Saulovou smrtí se Davidovi uvolnila cesta zpět do vlasti. Ačkoli věděl, že podle Boží vůle má být příštím izraelským králem, cvičil se David v opatrnosti a prozíravosti. Aby mohl všechny kmeny přivést ke smluvní věmosti, musel nejdříve přemoci vliv Saula, který ho v tvrdošijném nepřátelství v minulosti pronásledoval. Pak musel odstraňovat předsudky lidí, které vznikly během jeho pobytu u filistínských. Úloha, která stála před ním, vyžadovala velkou moudrost, velké porozumění a především Boží vedení.

David, král nad Judou

2 Sam 2,1 - 3,1

"I přišli judští muži a pomazali tam Davida za krále nad domem judským." (2 Sam 2,4)

Y čem záležel první oficiální čin Davida jako nového judského krále?

Najdi si všechna uváděná místa na mapce v bibli.

Samuel, Saulovy a Jonatovy ...

vysvětlení *mužům z Jakob Galád ...*
David se ptal Boha, jak si má počínat. Pán mu dal pokyn, aby přišel k mužům judským, ke svým vlastním lidem, kteří ho učinili králem. Kdyby se hned od začátku pokoušel získat vládu nad celým Izraelem, neměl by naději na úspěch. *aby se st. neřekl pánem*

Zatímco byl David pomazán za krále v Judstvu, přivedl Abner posledního syna Saulova Izbozeta do východní jordánské krajiny a dal ho tam provolat za krále nad zbývajícími deseti kmeny. Mezi těmito dvěma královskými rody došlo k vleklému a rozhořčenému sporu (2 Sam 3,1), který stál hodně lidských životů.

z toho m. šel, ale dím Saulov se čin dal nic uměňoval
prohloubení

"Davidova vláda však nebyla prosta potíží. Krátce po jeho korunování začala se objevovat spiknutí a propukaly vzpoury. Trůn Davidův nebyl trůnem zrádce. Za krále Izraele ho vyvolil Bůh, a proto nebylo na místě bouřit se proti němu... Prostředí, do něhož se Abner dostal, utvářelo jeho povahu, podporovalo v něm tížnost a bezzásadovost. Důvěrně se stýkal se Saulem a jeho smýšlení ho tak ovlivnilo, že začal pohrdat mužem, kterého Bůh vyvolil za krále nad Izraelem... Abner však uvažoval o rozšíření své moci na celý Izrael, a proto připravoval útočnou válku." (PP 525)

aplikace Žel, i dnes se najdou lidé, kteří chtějí všemi prostředky dosáhnout svého cíle, i když přitom musejí "jít i přes mrtvoly" Jaké cíle jsem si stanovil pro svůj život a jakými prostředky jich chci dosáhnout?

David - král nad celým Izraelem

2 Sam 3,6 - 5,9

"Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek." (Ž 23,1)

Proč přišel Abner k Davidovi a co z toho vyllynulo?
Kterými třemi důvody dali starší Izraele najevo, že David má být jejich novým králem? (2 Sam 5,1-3)

1. *Byl jím. byl králem a jeho lidé byli s ním.*
 2. *Nad to řekl David: Ty pastýř budeš lid můj. Jev.*
 3. *a. by budeš vést nad Izraelem.*
- Pomazání Davida za krále.*

- vysvětlení Ještě jednou musejí lidé umírat, dříve než je David pomazán na krále nad celým Izraelem. Zde je krátký přehled událostí:
- Abner a Izbozet se dostávají do rozepře a rozcházejí se
 - Abner přechází k Davidovi
 - Joáb zabíjí Abnera
 - dva hejtmani izraelského vojska zabijejí Izbozeta
 - David se stává králem nad celým Izraelem

- prohloubení Přes osm tisíc levitů a potomků aronových očekávalo Davida City lidu se pronikavě změnilo. Převrat proběhl klidně, jak to odpovídalo významu této velké události. Téměř půl milionu lidí, dřívějších Saulových poddaných, se shromáždilo v Hebronu a jeho blízkém okolí. Davy zaplnily pahorky a údolí. Byla stanovena hodina korunovace. Kněží a starší oděni ve slavnostních róbách, důstojníci a vojáci ve vyleštěných přilbách, dokonce i cizinci přišli zhlédnout korunovací vyvoleného krále. David měl na sobě královský háv. Velekněz pomazal Davidovo čelo posvátným olejem, a tak jej vysvětil k úřadu Božího zástupce. (Viz PP 528.)

- aplikace Bůh pomazal Davida jako pastýře svého lidu (2 Sam 5,2). Davidova vláda měla být předobrazem budoucího Mesiáše. Pastýř David, nyní pastýř Božího lidu, se stal obrazem "Dobrého Pastýře", který měl přijít (Jan 10,11; Iz 40,11). David získal trůn díky utrpení, bolesti, starosti i vyhnanství. Mesiáš získá svůj trůn tím, že přijde na zem, aby trpěl a vzal na sebe bídu hříchů svého lidu.

David umí čekat

2 Sam 1,1-13; 3,22-39; 4; 9

"A všechen lid to pozoroval a líbilo se jim to, tak jako se lidu líbilo všechno, co král činil." (2 Sam 3,36)

- vysvětlení** David ve svém životě poznal, že může, nebo dokonce musí se cele spolehnout na Boha. Byl si jist Božím vedením. Dovolil Bohu, aby jednal, a dokázal na Boha čekat. Aby podobný postoj všúpil také svým poddaným, zasáhl ve všech čtyřech případech velmi tvrdě. Jen vůči Joábovi se cítil slabý, a přenechal odplatu za jeho zločin Bohu. Porovnej Davidovo jednání ve čtyřech uvedených situacích:
1. mu. který. jím. byl. krumu. a. naprom. Saula. a. nákol. se. rábil. Sauli.
 2. Rákal. náol. Alnereu.
 3. Joab. a. Alnerei. samodiváli. Alnereu. jím. nábil.
 4. jím. nábil. v. Gabaon. v. bitvě.
- prohloubení** To, co se stalo v první době vlády Davidovy, zjevuje podlost člověka, který se odlučuje od Boha. David dal jasně na srozuměnou, že neschvaluje žádnou zradu a nepřeje si, aby takto bylo budováno jeho království. Taktně a diplomaticky zvládl krize a získal si srdce lidí. Vedoucí muži v Izraeli se sjednotili v myšlence, že potřebují silného a duchovně smýšlejšího vládce. David byl takovým mužem.
- aplikace** V žalmu 101 předkládá David vládní prohlášení, program zásad pro svá politická jednání. Uvědom si, která zásadní rozhodnutí si David vytyčil, a přemýšlej, nakolik platí také pro tvůj život.

Zklamán životem

2 Sam 3,2-5; 5,13-16; 3,3-16; 6,16-23

"Davida si však zamilovala Saulova dcera Míkol." (1 Sam 18,20a)

Učiň si přehled o životě Míkol z 1 Sam 14,49; 8,17-29; 19,11-17; 25,42-44 a 2 Sam 3,13-16; 6,16-23.

vysvětlení

Ve většině knih, které se zmiňují o Míkol, je tato žena posuzována jako špatná: pyšná, cynická, zesvětačtělá, docela jako její otec. Míkol však měla jako každý člověk také své dobré stránky. Jako mladé děvče se zamilovala do Davida, moudrého a hudebně nadaného pastýře ovcí. Zdá se, že David její lásku opětoval. Místo žádaných sto obřezek jako cenu za nevěstu přinesl hned dvě sta. Takto se z plánovaného pokusu o vraždu stal sňatek z lásky. Když byl David později Saulem pronásledován, stála Míkol pevně na straně svého manžela a pomohla mu k útěku. Útek Davida prakticky znamenal konec jejich manželství. Saul provdal svou dceru Míkol za jiného muže a David se oženil s dvěma jinými ženami. Zdá se, že druhý manžel Falti z Gallimu ji také velmi miloval. Vždyť když mu byla Izbozetem odňata, běžel za ní s pláčem.

Míkol se tedy vrátila zpět k Davidovi, který už měl mezitím šest jiných žen a později ještě další. O manželství v dnešním smyslu už nemůže být řeč. Je tedy pochopitelné, že Míkol se na Davida hněvala, protože ji - ať už z jakýchkoli důvodů - náhle vytrhl z jejího druhého, pravděpodobně šťastného manželství. Tato disharmonie mezi Davidem a Míkol se pak zvlášť projevila ve výměně názorů na Davidův tanec před truhlou smlouvy. A důsledek? Míkol zůstala bezdětnou.

aplikace

Jaké mám možnosti, abych se vypořádal s negativními zážitky, které byly způsobeny nesprávným chováním druhých?

Prozíravý tah

2 Sam 5,6-12

"Jeruzalém je zbudován jako město semknuté v jediný celek. Tam nahoru vstupují kmeny, Hospodinovy to kmeny, Izraeli na svědectví, vzdát Hospodinovu jménu chválu. Tam jsou postaveny soudné stolce, stolce Davidova domu." (Ž 122,3-5)

Táhl David s lidem vojny k Jeruzalému proti Jebuzejského ..

vysvětlení Jméno Jeruzalém se skládá ze "Salem" (=město pokoje) a ze jména jeho dřívějších obyvatel - Jebuzejských. Město Jeruzalém mělo dlouhou historii, která sahala až do třetího tisíciletí před Kristem (porovnej s 1 Moj 14,18-20; Joz 15,63; Soud 1,21). Stalo se obrazem velkého nebeského Jeruzaléma, ve kterém bude vládnout Ježíš se svými vykoupenými (Zj 21,2).

Dobytí Jeruzaléma mělo důležitý politický význam. Tím si David zřídil nezávislé hlavní město, které bylo na jedné straně centrálně položeno, na druhé straně však nepatřilo k žádnému z izraelských kmenů. Tím, že David přenesl také truhlu smlouvy do Jeruzaléma, učinil toto město náboženským a kultickým centrem v Izraeli.

prohloubení "A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha... zářící Boží slávou; jeho jas jako nejdražší drahokam a jako průzračný křišťál... Národy budou žít v jeho světle; králové světa mu odevzdají svou slávu... A nevstoupí tam nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života." (Zj 21,2.11.24.27)

aplikace Jeruzalém - místo uctívání, chválení Boha a přinášení obětí - je také symbolem církve. Nic většího nejsme schopni pro Boha vykonal, než jej upřímně a ze srdce chválit. Pobožnost je k tomu jedinečnou příležitostí!

David upevňuje svou moc

2 Sam 5,17-25; 8; 10

"Jenom ty jsi můj Král, Bože! Rozhodni, a Jákob bude spasen. S tebou jsme nabrali na rohy své protivníky, útočníky podupali jsme v tvém jménu." (Ž 44,5.6)

Jakou roli hrál Bůh v Davidových bojích?

Jak nakládá David se zajatci a s kořistí? (2 Sam 5,21; 8,1.6.7-11; 10,18)

jak, dobře, měl, utratit v Jeruzalémě

vysvětlení

David

Tato zpráva nám poskytuje pohled do politické situace oné doby. Různé státy v oblasti Sýrie a Palestiny, které byly stále zapleteny do mocenských bojů, se spojily ve vojenských svazech a ohrožovaly existenci Izraele jako národa.

aplikace

Z toho, že David při každém podnikání prosil Boha o radu a cele na něj spoléhal, si můžeme vzít příklad. Zřejmě by mnohé věci v našem životě vypadaly jinak, kdybychom tak jednali. Jak mohl muž, kterému Bůh žehnal, konat tak kruté činy?

shrnutí

David musel dlouho a trpělivě čekat, než se stal králem nad Izraelem. V mnohých věcech spoléhal cele na Boha a měl vysoké morální cíle. Avšak v uplatňování své moci byl dítětem své doby. Také nestačil na vyřešení svých rodinných problémů, jak se ještě ukáže při sporu o následnictví trůnu.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Mnozí sportovci, umělci nebo hudebníci jsou rádi, stojí-li jim ku pomoci finančně silný sponzor, podporovatel. Jaké přednosti a povinnosti vyplývají z takového vztahu?
2. Davidovi byl sponzorem Bůh. Kde nacházíme v Davidově životě stopy Božího vedení a požehnání?
3. Kdy jsme my ve svém životě zakusili Boží požehnání?
4. Proč nám často připadá zatěžko čekat na Boží zásah?
5. Kde nacházíme v Davidově životě slabá místa a jak se David stavěl ke svým chybám?
6. Čtème společně žalm 32,1-5. Jaký význam mají tyto výroky pro náš život?
7. Jak můžeme dosáhnout více trpělivosti ve sborovém společenství?

Mé vlastní otázky:

Davidovy cesty a boží cesta

2 Sam 6 - 7

"Co jsem já, Panovníku Hospodine, a co je můj dům, že jsi mě přivedl až sem?" (2 Sam 7,18b)

základní
myšlenka

Nábožensky založení lidé častokrát chtějí zapřáhnout Boha do plnění svých vlastních plánů a zároveň budí dojem, jako by se starali o Boha. Bůh se zjevuje Davidovi jako ten, kdo s takovým postojem nesouhlasí. Ukazuje mu, že se o něj po celý život staral.

přehled

2 Sam 6,1-23	Přenesení truhly smlouvy do Jeruzaléma
2 Sam 6,1-11	Osudná příhoda při transportu
2 Sam 6,12-19	Úspěšný slavnostní průvod s tancem a radostí
2 Sam 6,20-23	Král sklízí kritiku
2 Sam 7,1-29	Bůh uzavírá s Davidem smlouvu věrnosti
2 Sam 7,1-3	David chce Bohu postavit dům
2 Sam 7,4-16	Boží "ne" a Boží zaslíbení pro Davida
2 Sam 7,17-29	David žasne nad Božím jednáním

úvod

David byl moudrý, prozíravý, nápaditý, ale také zbožný politik. Vybral si Jeruzalém za své osobní, neutrální sídlo vlády, aby mohl lépe vládnout nad Izraelem. Zaměstnával se také myšlenkou přenesení truhly smlouvy do Jeruzaléma, aby učinil Jeruzalém náboženským střediskem Izraele. Tomuto úmyslu mělo sloužit i postavení důstojného chrámu. Jak reagoval Bůh na Davidovu iniciativu? Čtítly bible v úkolu na tento týden nám podávají odpověď.

Svatý

2 Sam 6,1-11

"*Jak by mohla Hospodinova schrána vejít ke mně?*" (2 Sam 6,9)

**Jaký byl vztah mezi Bohem a truhlou smlouvy?
Proč se Bůh rozhněval na Uzu?**

vysvětlení O osudech truhly smlouvy pojednávají Samuelovy knihy ve dvou oddílech: 1 Sam 4,1 - 7,1 a 2 Sam 6 - 7. Přinesení truhly smlouvy do Jeruzaléma je důležitou událostí v dějinách spásy. Jeruzalém a Sion se stávají symbolem Boží přítomnosti mezi lidmi.

Jsme v rozpacích, když sledujeme Boží reakci na neúctu Uzovu.

!Spočíval Uzův přestupek v tom, že se dotkl posvátného předmětu?
Nebo byla hříchem jeho přílišná starostlivost, když se domníval, že musí být Bohu nápomocen, stát se obráncem Boha, a přitom nedůvěřoval Boží síle?

!Po počátečním hněvu nad Božím zásahem si David uvědomil, že chtěl o Božích věcech rozhodovat sám a netázal se na to, co chtěl Bůh. !Také způsob transportu neodpovídal Boží vůli. !Když si uvědomil, že nemůže Boha zapojit do svých plánů, upustil od podnikání.

Obededom nepostavil truhlu smlouvy do služeb svých zájmů. Proto mohl Bůh svobodně použít své životodárné síly a udělit požehnání.

aplikace Je třeba Bohu v nějakých situacích pomáhat a starat se o něj? *nikoliv.*

Oslavující David

2 Sam 6,12-19

"Pak David před Hospodinem bujaře vyskakoval; byl přítom s přepásán lněným efódem." (2 Sam 6,14)

Jaké zvláštnosti bylo možné sledovat při slavnostním přenesení truhly smlouvy?

Jak se slavila slavnost vynesení truhly smlouvy?

vysvětlení David si přál, aby truhla smlouvy byla přenesena k němu do Jeruzaléma (v. 9). Brzy nato však poznal, že Bůh sám disponuje svou truhlou smlouvy. Co dělal David? 1. Truhla byla nesena tak, jak to předpisoval zákon (4 Moj 4,15; 7,9), 2. Obětoval Bohu, když nosiči truhly šest kroků poodešli. Byl to dík za to, že Bůh souhlasil s přenesením truhly smlouvy. Teprve po drastické zkušenosti s Uzou David pochopil, že cesta truhly smlouvy do Jeruzaléma je cestou, kterou Bůh sám chce jít do Jeruzaléma, a proto se rozhodl spoolehnout se plně na Boha.

aplikace Davidův tanec byl projevem jeho nesmírné radosti při bohoslužebném průvodu. Dejme i my průchod své radosti a úsměvům při našich bohoslužbách a sborových slavnostech. Bohoslužba je slavnost a slavnost je radostná příležitost. - "Hudba a tanec, jimiž byl s radostí veleben Bůh při přenášení truhly, nemají nic společného s bezuzdností moderních tanců." (PP 532) 2 Sam 6,19 je pro nás inspirací k uspořádání sborových slavností, pohoštění - "agapé".

David zapomíná na sebe

2 Sam 6,20-23

"Chci plesat před Hospodinem, který mne vyvolil... a chci se stát ještě nepatrnější než teď a chci být nízký ve svých očích." (2 Sam 6,21a.22a)

S jakým pocitem tančil David před Bohem a co tím chtěl vyjádřit?

Co kritizovala Míkol?

vysvětlení David byl zcela naplněn radostí a úctou vůči Bohu. Když se nadšeně radoval před Pánem, zapomněl na svou královskou důstojnost a jednal spontánně. Vyjadřoval pouze svůj postoj k Bohu a nesledoval politické ani žádné jiné cíle. Jeho počínání bylo uvolněné. V očích kritické pozorovatelky Míkol se úm však zesměšnil. Pohoršovala se nad úm, že svým prostým oděvem ztratil svou důstojnost. Pro Míkol bylo jedno jasné: Kdo je králem, musí dbát na své vystupování a musí se kontrolovat. David v té chvíli nedbal na to, jak vypadá. Vždyť královský trůn mu daroval Bůh, který ho vyvolil a učinil velkým.

aplikace Myslím stále na své vnější vystupování? | Kontroluji vždycky ve sboru své chování nebo se mohu prostě chovat jako Boží stvoření a opravdu se těšit, když mám důvod k radosti? | Smím projevit úzkost, když je mi úzko, a plakat, když jsem smutný? | Jsem opravdový ve svém vztahu k Bohu?

Svobodný David

2 Sam 7,1-7

"Ty mi chceš vybudovat dům, abych v něm sídlil?" (2 Sam 7,5)

Proč chtěl David postavit Pánu chrám? Jak reagoval Bůh na tuto Davidovu myšlenku?

- vysvětlení "Svatostánek vybudovaný Mojířem se vším, co patřilo k bohoslužbě kromě truhly, zůstával stále v Gabaa. David měl v úmyslu učinit z Jeruzaléma náboženské středisko země. Pro sebe si vystavěl palác a přitom si uvědomoval, že je nevhodné, aby truhla Boží zůstávala nadále jen ve stanu." David si uvědomoval, že by mu sloužilo ke cti a že by přineslo slávu jeho vládě, kdyby vystavěl to, co si předsevzal. (PP 534.535)
 Proč mu řekl Bůh své "ne"? Ve své odpovědi Bůh zřetelně ukázal, že dosud dobře pečoval o své věci. Když bude třeba stavět chrám, on se sám uchopí iniciativy. Kdyby byl chtěl, už dávno si mohl dát postavit chrám. Opět ukázal Davidovi, že on, a ne člověk vede režii. V 1 Par 22,6-10 je zpráva, že David obdržel další Boží poselství, ve kterém byl válečník David prohlášen za nevhodného pro stavbu chrámu pokoje.
- aplikace Další zpráva ukazuje, že David nereagoval zklamaně na Boží "ne". E. G. Whiteová si stěžuje, že staří zkušení zodpovědní činitelé se chovají někdy jinak: "Může k nim promlouvat prozřetelnost Boží... a dávat jim na srozuměnou, že dílo, jež si tolik přáli vykonat, se pro ně nehodí, a že by spíše měli připravit půdu pro druhé, aby je uskutečnili... Mají pocit, že pokud nemohou udělat to, po čem tolik touží, nemusí dělat nic." (PP 535)

Darující Bůh

2 Sam 7,8-16

"Hospodin ti oznamuje, že on vybuduje dům tobě." (2 Sam 7,11b)

Jaký dům chtěl Bůh postavit Davidovi? Které Boží vlastnosti jsou nápadné v tomto zaslíbení?

- vysvětlení Bůh se obrátil k Davidovi a naznačil mu svůj program: "Ne ty mi postavíš dům, ale já ti dům pořídím." Zde máme před sebou slovní hříčku hebrejského slova "dům" David myslí na chrám. Bůh však zjevuje zaslíbení, že Davidovi potomci budou držiteli královského trůnu. Pro Davida byl zvláště důležitý slib, že jeden z jeho synů provede to, co David plánoval. Bohem vyvolený syn pak měl postavit chrám. Stavba chrámu byla tedy záležitostí Božího svobodného rozhodování. Bůh také nechtěl, aby zaslíbení dynastie bylo chápáno jako odměna za dobré Davidovo dílo, za stavbu chrámu, ale chtěl Davidovi ukázat, že pronesl zaslíbení ze svobodného rozhodnutí, ze své lásky k Davidovi.
- prohloubení Věrná Boží láska se navzdory všem dějinným změnám držela tohoto zaslíbení a v Ježíši Kristu se s konečnou platností naplnila, jak o tom svědčí křesťanská církev (viz Žid 1,1-5).
- aplikace Jako David mohu se i já považovat za milované Boží dítě. Bůh mne už od dětství vedl tam, kde dnes stojím. Víím, že Bůh má i mou budoucnost ve svých rukou.

Žasnoucí David

2 Sam 7,17-29

"Co jsem já, Panovníku Hospodine, a co je můj dům, že jsi mě přivedl až sem?" (2 Sam 7,18)

**Co si myslí David o sobě a o Izraeli?
Co si myslí o Bohu a o jeho chování vůči němu a Izraeli?**

vysvětlení

^{si je plně vědom}
"David začíná vyznáním, že za svůj dosavadní vzestup, zvláště pak za zaslíbení budoucnosti, vděčí Boží neodůvodněné přízni (v. 18). Tak musí David vlastně zmlknout. Scházíjí mu slova pro vhodnou odpověď na Hospodinovu řeč i jednání, které může král sotva chápat (v. 20). Tak je Hospodinovo zaslíbení pro Davida svědectvím o Boží velikosti a nepozorovatelnosti (v. 22)." (F. Stolz, str. 224)

✪ Na Izraeli se nenajde nic, co by jej napřed činilo hodným Božího povolání jako Božího lidu; nic, co by lidskému myšlení mohlo učinit pochopitelným, že Bůh si jej vykoupil za vlastnictví před jinými národy. Příčina povolání není v národě, ale Božím srdci.

shmutí David měl náboženské ideje a plány. Bůh je zrušil proto, aby ukázal Davidovi, že ne David vede jej, ale on vede Davida. Je to Bůh, který jde do Jeruzaléma, Bůh je ten, který si staví chrám a ze svobodné lásky žehná Davidovi. Z iniciátora Davida se proto stává na sebe zapomínající, Bohem uchvácený, nad Bohem žasnoucí člověk, který se učí vidět celý svůj život jako Boží dar.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Ve kterých oblastech života je nutné plánování? Nakolik máme vzít své životní plány do svých rukou?
2. Jaké zájmy určovaly životní plány Davidovy?
3. Jaké úmysly měl David, když plánoval přenesení truhly smlouvy a stavbu chrámu?
4. Jak reagoval Bůh na Davidovu iniciativu? (2 Sam 6,6-8; 7,4-16)
5. Jak změnila Boží reakce Davidovo chování? (2 Sam 6,9-16; 7,18-29)
6. Co se změní, když budu žít podle Božích zaslíbení?
7. Jak to mám dělat, abych na jedné straně utvářel zodpovědně svůj život, na druhé straně však počítal s tím, že Bůh o mne pečuje?

Mé vlastní otázky:

Hřích a jeho následky

2 Sam 11,1 - 14,25

"Blaze tomu, z něhož je nevěrnost sňata, jehož hřích je přikryt. Blaze člověku, jemuž Hospodin nepravost nepřičítá, v jehož duchu není zálužnosti." (Ž 32,1.2)

základní myšlenka Ačkoli je hřích pro nás často vábívý, přinese vždycky s sebou brozné následky. Ať je však naše bída jakkoli veliká, větší je Boží milosrdenství a Boží moc odpustit nám a uzdravit nás.

přehled 2 Sam 11 David zcizoložil a důsledky reguluje vraždou
2 Sam 12 - 14 David musí sám nad sebou vynést rozsudek a nést důsledky

úvod Události, kterými se budeme zabývat tento týden, se odehrály asi uprostřed čtyřicetileté Davidovy vlády. Jeho synové se stali mladými muži. On sám mezitím dospěl do zralých let a osvědčil se jako moudrý, obdivuhodný státník. Utkal se s mnohými nepřáteli, ale nad všemi vítězil. Nyní se však měl utkat s největším nepřítelem - svou tělesnou povahou.

Snad by nám bylo milejší, kdyby biblická zpráva vynechala tuto část historie. Je však pozoruhodné, že bible vypravuje věci tak, jak jsou, a neřídí se obecnou snahou lidí idealizovat. "Tento úsek Davidova života je pro kajícího hříšníka pln pozoruhodností. Je jedním z nejsilnějších a nejpůsobivějších příkladů boje s pokušením, pravé lítosti před Bohem a víry v našeho Pána Ježíše Krista. Ve všech dobách byl zdrojem, z něhož čerpali posilu ti, kdož upadli do hříchu a zápasili s břemenem své viny." (PP 547)

Vlastní sláva vede k pádu

2 Sam 11,1-13

"Kdo s ženou cizoloží, nemá rozum, k vlastní zkáze to činí." (Přísł 6,32)

Které okolnosti a události uvedené v tomto oddílu bible ukazují, že David jednal vědomě a svévolně? Jaké opačné závěry můžeme vyvozovat z chování Uriášova?

vysvětlení "Podle obyčeje, který tehdy na Východě platil, mohl král beztrestně páchat zločiny, za něž byli jeho poddaní trestáni. Panovník nemusel zachovávat zákony jako jeho poddaní. To všechno otupovalo Davidovo vědomí, jak velice odporný je hřích. (PP 539)

prohloubení "Byl to právě pocit sebejistoty a spoléhání se na sebe, který připravil cestu pro Davidův pád. Lichotky nezůstaly bez účinku a také jemné předivo moci a přepychu ho opřádalo... Místo aby se v pokoře opřel o moc Hospodinovu, začal věřit ve vlastní moudrost a sílu. Jakmile se satanovi podaří odvrátit duši od Boha, snaží se podnítit nečisté choutky, jež vyvolává lidská smyslnost. Nepřítel nezasáhne náhle. Jeho působení není z počátku prudké a nápadné. Nejprve skrytě podrývá naši pevnost v dodržování zásad. Začíná zdánlivými maličkostmi..." (PP 539)

aplikace Ani minulost sebebohatší na zkušenosti s Bohem nás nemůže uchránit před úrazem v přítomnosti. Po celý svůj život zůstaneme závislí na Bohu, abychom byli uchráněni před hříchem.

Hřích zaplétá

2 Sam 11,14-27

"Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede všelijak k smrti." (Přisl 14,12)

Jak je možno to všechno, co tu David podniká, srovnat s jeho postavením krále a s jeho vírou? Jaké naučení můžeme z toho vyvodit?

vysvětlení Aby dosáhl svého cíle, chopil se David nejtemnějších a nejodpornějších prostředků, kterých je ve svém zaslepení člověk schopen. Lstivý a ve všech situacích života nadřazený muž jde od jednoho bláznovství ke druhému. Nakonec si bere ku pomoci bezostyšného vraha Joába (2 Sam 3,27; 20,8-10).

prohloubení "Ten, jenž byl tak útloucitý a úzkostlivý a jemuž hluboký smysl pro čest nedovolil, aby vztáhl svou ruku na pomazaného Páně, ani když byl v nebezpečí života, klesl tak, že mohl ukřivdit jednomu ze svých nejméně a nejstatečnějších vojáků a zavraždit ho v naději, že bude moci nerušeně užívat plodů svého hříchu. Ach, jak zašlo ryzí zlato, jak se nejryzejší zlato změnilo!" (PP 541)

aplikace I dnes můžeme poznat, jak často jeden hřích táhne za sebou druhý. Je podivné, že se tak snadno necháme svést, i když jsme prohlédli lstivé satanovy metody. V čem záleží naše nesnáze včas se odvrátit, abychom udusili hříšnou touhu v jejím počátku?

"Ten muž jsi ty!"

2 Sam 12,1-13

"Vězte, že ten, kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty, zachrání jeho duši od smrti a přikryje množství hříchů." (Jak 5,20)

Jaké přednosti měla metoda, kterou zvolil Nátan, aby přesvědčil Davida o jeho vině?

David netušil, že předložený právní případ se týká jeho. Jak to můžeme vysvětlit?

- vysvětlení Uplynulo několik měsíců (2 Sam 11,27). Nátanovo podobenství bylo vhodně voleno. Apelovalo na Davida jako na nejvyššího soudce země. David si pak proneseným rozsudkem, obrazně řečeno, otočil oprátku kolem krku.
- prohloubení "Bůh se ani svými pomazanými nenechá odvést od své spravedlnosti a od mravních norem svého království. V jeho království neexistuje žádná dvojitá morálka. Buď se muž nosí na hlavě korunu podřídit Boží spravedlnosti a životnímu pořádku, nebo ztroskotá navzdory svému pomazání a koruně.
 Kdyby nebyl David v pokoře a poníženosti odpověděl na toto napomenutí, byl by ztroskotal. Ovšem jak byl jeho pád hluboký, tak hluboce se pak sklonil. Proto mu Bůh mohl ve svém milosrdenství odpustit." (Kroeker, str. 302)
- aplikace **Jaké zásady můžeme odvodit ze způsobu Nátanova jednání pro pastorační a diakonskou práci?**

Píseň o odpuštění

Ž 51

*"Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha!"
(Ž 51,12)*

**Jaký postoj zaujal David vůči hříchu?
Jaká touha je tímto žalmem vyjádřena?**

- vysvětlení "David přijímá rozsudek jako Boží pohrůžku trestem, aniž by se pokoušel omlouvat se nebo se dělat lepším... David nemá co říci než toto: (Zhřešil jsem proti Hospodinu.) Je to znamení pravého pokání a opravdového vyznání hříchu! Nevidí ani tolik zabitého Uriáše a potupenou ženu, ale hlavně zneuctěného Pána Boha! Nepřiznává se jen ke zločinu, jehož se dopustil proti člověku, ale poznává v tomto zločinu hřích, to znamená vzpuru proti Bohu, urážku a zneuctění Pána, totální odloučení od svatého Boha! A tím se vydává cele věčnému Soudci! Tento myšlenkový pochod je důležitý nejen proto, abychom si vykreslili věrný obraz Davida, ale zejména, abychom si uvědomili, co to znamená pravé pokání, v čem záleží opravdové poznání hříchu a vydání se Pánu Bohu, bez něhož není pro nikoho zahojení, vyléčení ani odpuštění. Porovnej se žalmem 51,6." (Gutbrod, str. 148)
- aplikace Co je pro mne důležitější, když se modlím: odpuštění mých hříchů, nebo čistota mého srdce?

Cena hřichu

2 Sam 12,14-25

"Mzdou hřichu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu." (Řím 6,23)

**Jak vysvětluje David dvořanům své chování?
Jaká naděje je vyjádřena ve dvou jménech jeho druhého syna?**

- vysvětlení Snaha odvrátit Boží hněv není v bibli něčím výjimečným. Srovnej s 2 Moj 32,9-14; Jon 3,4-10. David se nestavěl proti Bohu, ale prosil a doufal, neboť věděl, že Hospodin je plný slitování, shovívavý, nejvyšš milosrdný a věrný (2 Moj 34,6).
- prohloubení Hřích stojí velice mnoho. David to poznal na smrti svého milovaného dítěte. Nemohl přehlédnout, jakou váhu má hřích a kolik stojí odstranění hřichu. "Ti, kdo poukazují na příklad Davidův a snaží se zlehčit vinu za hříchy, které spáchali, by se měli z bible poučit, jak tvrdá je cesta hřichu. I kdyby se jako David odvrátili od cesty nepravosti, pocítí, že následky hřichu jsou i v tomto životě hořké a tvrdé... Bůh chtěl, aby Davidův příklad posloužil jako upozornění, že ani ti, kterým se dostává hojnosti požehnání a přízně Boží, nesmějí se cítit sebejistí, nesmějí přestat být ostražití a nesmějí ustát v modlitbách, (PP 544)
- aplikace David nejdříve horlivě zápasil na modlitbě o život svého syna, potom však řekl z celého srdce své "ano" k Božímu jednání. Ve kterých oblastech mi připadá těžké souhlasit s Božím vedením v mém životě?

Jizvy zůstávají

2 Sam 12,26 - 14,23

"Bůh však nechce život odejmout a velmi se rozmýšlí, aby zapuzeného od sebe zapudil nadobro." (2 Sam 14,14)

**Jaký vliv měl Davidův hřích na jeho rodinu?
Proč dopouští Bůh následky hříchů, i když je
odpustil?**

vysvětlení "Ačkoli David vládl ještě 25 let, byla tato druhá polovina jeho vlády plna těžkých problémů. Pramen všech jeho nesnází vycházel z nejužšího kruhu jeho domu a rodiny. Davidův vliv byl zmařen...

Je-li člověk nejdříve zlomen ve své vnitřní morální síle, pak už nemá mravní sílu, aby sloužil druhým v podobných oblastech." (Kroeker, str. 302)

"Od té doby poukazují nevěřící na postavu Davida, obtíženou temnou skvrnou a volají s posměchem a vítězoslávou, 'Tak to je člověk, jakého chce mít Bůh.' Tím bylo pohaněno náboženství, rozpoutalo se rouhačství proti Bohu a jeho slovu, duše se zatvrdily v nevěře a mnozí zbožní si dodali odvahy a začali páchat hříchy." (PP 543)

shmutí ř Pád Davidův a dosažené odpuštění nám zřetelně ukazují, jak Bůh nenávidí hřích, ale také jak velice miluje kajícího hříšníka. Boží odpuštění je úplné, i když zůstávající jizvy zmizí teprve v jeho království.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Jakému nebezpečí a pokušení jsou vystaveni lidé ve vedoucím postavení?
2. Co asi přispělo k tomu, že se David nechal tak hluboko stáhnout do hříchu?
3. Proč zvolil Nátan podobenství, aby ukázal Davidovi velikost jeho hříchu? Čemu se můžeme naučit z Nátanova jednání s hříchem a s hříšníky?
4. Čtème Ž 32,3-5.
Kdy to prožíval David?
Jak pociťuje dnešní člověk "provinění"?
Jak můžeme vysvětlit spojitost mezi hříchem a duševními poruchami?
5. Čtème 2 Sam 12,13.
Za Davidovým vyznáním hříchu následuje bezprostředně příslib odpuštění. Jde to skutečně tak snadno a rychle?
6. Následky hříchu musejí často trpět nevinní lidé (např. děti po rozvodu rodičů) nebo nepřímí účastníci. Jak to srovnáme s naší představou o Bohu?
7. Hřích zanechává téměř vždycky "jizvy". Při pohledu na tyto jizvy nejeden člověk pochybuje o pravosti svého pokání nebo odpuštění. Jak můžeme v takových případech pomoci?

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Přísli 6,23-32; Patriarchové a proroci, kap. 71 ("Davidův hřích a jeho pokání"); Ž 32; Cesta ke Kristu, kap. 3 ("Pokání")

Krize zjevují charakter

2 Sam 14,25 - 19,41

"Můj synu Abšalóme, můj synu Abšalóme! Kéž bych umřel místo tebe, Abšalóne, synu můj, synu můj!" (2 Sam 19,1; kral. překl. 18,33)

základní myšlenka Kdo v těžkých situacích spolehne na Boha, zakusí jeho proměňující lásku.

přehled	2 Sam 14,25-33	Omilostnění Absolona
	2 Sam 15,1-12	Absolonovo povstání
	2 Sam 15,13 - 16,14	Davidův útěk
	2 Sam 16,15 - 17,23	Absolon a jeho rádcové
	2 Sam 17,24 - 19,10	Absolonův zánik
	2 Sam 19,10-41	Davidův návrat

úvod Davidův hřích (2 Sam 11) táhl za sebou řadu událostí, které přicházely jako rána za ranou.

Abychom mohli rozumět oddílu Písma pro tento týden v jeho souvislosti, musíme si ještě jednou krátce připomenout předcházející děje. Absolon zabil svého nevlastního bratra Amnona, nejstaršího syna Davidova. Davidův druhý syn Cheleab, syn Abigaily (2 Sam 3,3), zřejmě zemřel už dříve. Nyní byl tedy Absolon následníkem trůnu, ačkoli David nedal znát, koho vybral za korunního prince. Zřejmě Absolon šilhal po trůnu. To, že David nechce vidět Absolona po jeho návratu do Jeruzaléma, bylo jen zřetelným projevem neklidného, ctižádostivého a po moci toužícího syna. Takto si razila cestu třetí část čtyřnásobného soudu nad Davidem.

Omilostnění Absolona

2 Sam 14,25-33

"Král dal Abšalóma zavolat. Ten před krále předstoupil a klaněl se před králem až k zemi. I polbil král Abšalóma." (2 Sam 14,33b)

Co zjevuje Absolonovo chování vůči Joábovi o Absolonově charakteru?

Jaký cíl sledoval Absolon svým činem?

- vysvětlení** Vnější vzezření Absolonovo (verš 25.26) nám připomíná povolání Saula a Davida ke království. Také jejich zevnějšek byl nápadný. Zdá se, že Izraelcům se jevily vnější věci jako důležité kritérium při volbě krále. Boha však neovlivňují vnější věci, on sleduje charakter. Absolon byl člověk bažící po moci. Neznal žádné výčitky svědomí, když šlo o dosažení cíle - královského trůnu Izraele. Chtěl se za každou cenu dostat zpět na Davidův dvůr a nestyděl se ani znevažovat Boží směrnic. A tak staví Absolon Davida před volbu: buď plně opětné přijetí a smíření, nebo smrt.
- prohloubení** "Energický, ctižádnostivý a bezzásadový Absolon, který se svým útlékem do vyhnanství vyloučil z účasti na správě království, začal záhy kout nebezpečné pikle... Nebylo moudré od krále, že nechal muže tak ctižádnostivého, vznětlivého a prudkého, jako byl Absolon, po dvě léta dumat o domnělých utrpěných křivdách. To, že mu David sice dovolil vrátit se do Jeruzaléma, ale nechtěl ho vidět, získalo Absolonovi sympatie lidu." (PP 549.550)
- aplikace** Někdy máme také sklon vyhýbat se jasným, radikálním rozhodnutím. Je však důležité vytvářet jasné poměry! Odpustit znamená znovu vybudovat vztahy k člověku a nevyhýbat se mu.

Absolonovo povstání

2 Sam 15,1-12

"Tak Abšalom lstivě získával srdce izraelských mužů." (2 Sam 15,6)

Co činil Absolon, aby si naklonil Izraelce? Proč se připojuje Achistofel k povstání proti Davidovi?

- vysvětlení** Absolon postupuje velmi obezřetně a čtyři roky připravuje puč. Tím, že si pořizuje vozy a tělesnou stráž, chová se jako sousední králové. Nepřímo dává na srozuměnou, že v případě války bude umět použít moderních bojových vozů. David působí tedy nutně dojmem zaostalce. Absolon využívá toho, že David vládne nad velkou říší, ve které původní kmenová země Izrael je pouze jednou z mnoha. Proto se naznačuje, že Absolon se ujímá jen tehdy soudních sporů, když jde o Izraelce. Ve vlastním lidu Izraele platí Boží právo; právní systém jiných národů je rozdílný. David respektuje různé právní systémy, a proto může u Izraelců snadno vzniknout kritika jeho soudnictví. Vědomě se rozdmýchává nacionalistické cítění. Absolon svým přívětivým chováním (v. 5) navazuje v Izraeli na vědomí, že každý Izraelec je plnoprávným občanem Božského lidu, a tím rovnoprávný s každým, i s králem.
- prohloubení** "Dovedné našeptávání králova syna rozdmýchávalo nespokojenost, která se rychle šířila... ,Tak obracel k sobě Absolon srdce mužů izraelských.' Jen král, který byl zaslepen láskou ke svému synu, nic netušil." (PP 550)
- aplikace** Touha uplatňovat moc nad druhými existuje dodnes. Člověk je žel schopen sáhnout i po pochybných prostředcích, aby se uskutečnila jeho přání. Avšak pozor! Snaha vládnout místo sloužit vede k smrti.

Davidův útěk

2 Sam 15,13 - 16,14

"Naleznu-li u Hospodina milost a on mě přivede zpět, dá mi spatřit ji i svůj přibýtek." (2 Sam 15,25b)

**Vyhledej výpovědi, z nichž je zřejmý Davidův duchovní postoj!
Které důležité výhybky staví David pro své politické přežití?**

vysvětlení Ačkoli je David státnicky a vojensky zkušený vládce, spoléhá v první řadě na uchovávací Boží slitování. Bohu cele přenechává svůj osud. Ví o chytrosti Achitofela a může jen doufat, že Bůh zhatí jeho radu.

Při veškerém doufání v Boha také jedná. Použije své přátele vojenské (Ittai, Joáb, Abizai), náboženské (Sádoch a levíté), politické (Chusai) a své další přívržence, aby se dověděl o plánech svého odpůrce Absolona a přežil tuto vojenskou roztržku. Přitom pozorujeme jeho hlubokou úctu k Bohu, k truhle smlouvy a jeho vědomí úplné závislosti na Bohu (i pokud jde o Semeia, který mu na celé jeho cestě zlořečí). Při všem negativním, co prožívá na svém útěku, doufá pevně, že Bůh mu milostivě vyrovná bezpráví utrpěné při poslední roztržce s Absolonem.

prohloubení David se vzpamatoval a jednal z hlediska Božích nařízení naprosto odpovědně. Nejrychlejší cesta k vysvobození z nouze byla ve sklonění se před Bohem.

aplikace Čemu se mohu ve svých osobních těžkostech naučit z Davidova postoje?
Starám se o své přátele, kteří jsou v nouzi, nebo se jich straním?

Absolon a jeho rádčové

2 Sam 16,15 - 17,23

"To Hospodin přikázal překazit dobrou radu Achitofelovu, aby na Abšalóma uvedl zkázu." (2 Sam 17,14b)

Co svědčí o tom, že Achitofelovy rady nerespektovaly Boží vůli?

Jak to, že se Absolonovi líbí více rada Chusai než rada Achitofelova?

- vysvětlení** Radit se s Achitofelem bylo považováno za tak moudré jako doptávat se na Boží slovo (2 Sam 16,23). V tomto případě však Achitofel nedbal na Boží pokyny. Vyzýval Absolona ke krvesmilstvu, aby tímto veřejným aktem přivodil konec Davidovy vlády. Touto radou bylo pošlapáno Boží právo a Boží smlouva. Chtěl co nejdříve zabít Davida, pomazaného Páně, kterého Bůh povolal za krále. Co pro Davida bylo absolutní hodnotou (pomazanému Páně Saulovi nezkřivil vlas), to neznamenalo pro Achitofela nic. Byl uznávaný rádce, ale radil bez Boha a proti němu. Bůh však skrze Chusai zmařil radu o pronásledování Davida. Chusaiovým cílem bylo získat pro Davida čas. Podařilo se mu to, protože radil orientální výřečností a navázal na egoistický Absolonův charakter. Podle Achitofelovy rady měl být Achitofel sám vojevůdcem proti Davidovi. Chusai však rozvinul plán, který se líbil ješitné a sobecké povaze Absolona, který chtěl uchvátit moc. Radil mu, aby se sám postavil do čela vojska. Zároveň tím vzbudil nedůvěru ve válečnické umění starého Achitofela. A zatím co se lidé radili a činili rozhodnutí, stávalo se zřejmým, že Bůh sedí na trůnu jako Pán dějin (2 Sam 17,14).
- aplikace** Jak se mohu naučit při svých rozhodováních nepouštět ze zřetele Boží zásady?
V čem mi může být nápomocný i odstrašující Absolonův příklad?

Absolonův zánik

2 Sam 17,24 - 19,10a

"S ohledem na mne jedněte s mládencem Abšalómem šetrně." (2 Sam 18,5)

Čím byl poznamenán Davidův vztah k Absolonovi až do konce?

Jak se projevil Davidův smutek nad smrtí Absolona?

- vysvětlení** Ačkoli vyprávění o smrti Absolona je velmi krátké, je rozvedeno tam, kde se mluví o Davidově lásce k Absolonovi a jeho péči o ohrožený život syna. Otcovská láska patří jemu. Jak můžeme vysvětlit tuto lásku? Zprv se zdá, že Absolon je stále ještě Davidovou pýchou a nadějí. Zadruhé si David byl jistě vědom toho, že jeho vlastní chyby spoluzapřičinily tuto situaci. Avšak zatímco David chtěl ušetřit Absolona, Joáb jej zabil. Za Joábovým činem pravděpodobně stály politické úvahy, které sledovaly rychlé uklidnění obrovské říše. Zatímco David lká nad Absolonem, místo aby slavil Bohem darované vítězství, myslel Joáb na Davidovu budoucnost. Proto jej vyzývá, aby jednal politicky moudře a byl přítomen vítěznému průvodu.
- prohloubení** "Při pohledu na nepřátelské vojsko však David ani nepomyslel na svou korunu a na království, ani na svůj život, který závisel na výsledku bitvy. Srdce otcovo bylo naplněno láskou ke vzpurnému synu a soucitem k němu... Králova úzkostlivost však vzbudila dojem, že Absolon je mu dražší než jeho království, dražší než jeho poddaní, a jen ještě rozdmýchala rozhořčení vojáků proti nezdrábnému synu." (PP 559)
- aplikace** David si dělal starosti o syna, který jeho lásku neopětoval. Jak vypadá naše starost o naše děti?

Davidův návrat

2 Sam 19,10-41

"Tak si naklonil srdce každého judského muže, že byli jako jeden muž. Poslali králi vzkaz: 'Vrať se zpět se všemi svými služebníky.'"
(2 Sam 19,14)

**Jak si vysvětlíš Davidovo chování vůči Semeiovi?
Srovnej s 1 Král 2,8-10.36-46.
Co říká tato událost o charakteru Davida?**

vysvětlení David zde na první pohled vykazuje skutečnou sflu a královskou velkomyslnost. Jeho omilostnění je potvrzeno přísahou. To zloččině mu však David skutečně neprominul. Ještě na smrtelném loži připomíná svému synovi a nástupci Šalomounovi skutky Semeiovy a vyzývá jej k odplatě (1 Král 2,8-10). A Šalomoun o něco později tuto odplatu vykoná (1 Král 2,36-46).

prohloubení "Jedná opět plně jako král. Myslí a plánuje jako státník, prokazuje milost a velkomyslnost, pronáší právo, vzdává díky, jak je to hodno krále. Samozřejmě, tento král je z těla a krve, daruje Semeiovi život, nemůže mu ale zapomenout a odpustit utrpenou potupu. Pak přivodí svým zdánlivě moudrým jednáním vůči Izraeli a Judovi nové neštěstí na svou říši." (Gutbrod, str. 228)

aplikace Jak reaguji, když se mnou někdo jedná nespravedlivě?
Jak daleko jde má ochota odpustit?

shrnutí Bůh nás neopouští ani tehdy, když jsme si sami přivodili temné kapitoly ve svém životě. Modleme se o tutéž vytrvalou důvěru k Bohu, která pomohla Davidovi dostat se z krize.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. V jakých situacích se projevuje pravá tvář člověka?
2. Ze kterých událostí se dá něco odvodit o podstatě Absolonova charakteru? (Porovnej 2 Sam 14,27; 15,4-6; 16,22; 17,11)
3. Co je nápadné v Davidově jednání s lidmi? (Porovnej např. jednání se Semeiem - 2 Sam 16,7-13 a 19,17-24)
4. Co na nás působí silně, zvláště když jde o vztah Davida k Absolonovi?
5. Jak se David vypořádával s problémy ve svém životě?
Jakou roli hrál při tom jeho vztah k Bohu?
Jakou roli hrál vztah k jeho přátelům? (2 Sam 15,13 - 16,6)
6. V životě jsme často prožili příkoří, byli jsme raněni. Jak reagujeme, když se s námi jedná nespravedlivě?
7. Jak můžeme dospět k postoji lásky, důvěry a odpuštění vůči lidem, kteří nás velmi ranili?
Jak se nám může podařit vybudovat vůči těmto lidem důvěryplný a laskavý vztah?

Mé vlastní otázky:

Studijní pomůcka:

Patriarchové a proroci, 72. kapitola "Vzpouora Absolonova"; žalmý 42 a 84.

David na konci svého života

2 Sam 21 - 24

"Živ je Hospodin! Bud požehnána moje skála, vyvýšen bud Bůh, má spásná skála!" (2 Sam 22,47)

základní myšlenka Události na konci jeho života ukazují, co bylo pro Davida opravdu důležité.

přehled	2 Sam 21,1-14	Vyprávění: David a gabaonitští
	2 Sam 21,15-22	Zpráva: Hrdinné činy Davidových bojovníků
	2 Sam 22,1-51	Báseň: Davidova děkovná píseň
	2 Sam 23,1-7	Báseň: Davidova poslední slova
	2 Sam 23,8-38	Zpráva: Hrdinné činy Davidových bojovníků
	2 Sam 24,1-25	Vyprávění: David sčítá svůj lid

úvod Kapitoly 21 až 24 nás uvádějí do posledních dnů Davidova života. Zážitky a řeči Davidovy jsou pohledem zpět na dlouhý a událostmi naplněný život. Co na něj působilo v těchto hodinách? Co pro něj bylo důležité? Co bylo hlubokým smyslem jeho života? Chceme se více zamyslet nad těmito otázkami.
Náš oddíl obsahuje příběhy, které chronologicky nepatřily mezi nejdůležitější události. Jde o dodatky, které byly sepsány básnicky, umělecky.

David a gabaonitští

2 Sam 21,1-14

"Bůh potom přijal prosby za zemi." (2 Sam 21,14)

Co bylo příčinou tříletého hladu v Izraeli? 2 Sam

21,1-3 *Pro Saula a pro dům jeho naredil, nebyl: umyřoval gabaonitští!*

Co přispělo k tomu, že Bůh byl zemi opět milostiv? 2

Sam 21,4-5.

Y mušiči a jeho muži (Saulovi) a mřičim se oba v Gibeon.

vysvětlení Vyprávění obsažené v kapitole 21. a 24. je stylizováno ve třech fázích: hřích, trest, milost. Kapitola 21. vzpomíná závěrečné události spojené se jménem Saulovým a popularizuje Davida.

V době Jozueho a dobytí Kanánu oklamali gabaonitští Izraelce, aby sami nebyli zničeni. Jozue a lid izraelský s nimi učinili slavnostní smlouvu a zavázali se, že nechají gabaonitské mezi sebou pokojně žít (Joz 9,3-27). Saul však mnohé z rasistických důvodů pobil. Všechen lid za to pak trpěl.

prohloubení Epizoda hovoří o krevní mstě a lidských obětech, které již samým Starým zákonem byly překonány. Avšak i tyto nepochopitelné události prozařuje jedno: poslední slovo je slovo o Boží milosti.

aplikace Jak působí tyto příběhy na tvé chápání Boží povahy?

Píseň k Boží slávě

2 Sam 22

"Proto ti vzdám, Hospodine, mezi pronárody chválu, budu zpívat žalmy tvému jménu." (2 Sam 22,50)

**☞ Jak popsal David své setkání s Bohem? 2 Sam 22,7-16
Jaké důvody měl pro svoji vděčnost? 2 Sam 22,25-37**

vysvětlení V těchto verších je nejjemnějším a nejslavnostnějším způsobem popsána Boží moc a síla. Je to obraz strašné bouře a zemětřesení, provázeného dýmem a temnotou a prudkým světlem blesků a hřměním hromu. Tak se Bůh osobně Davidovi zjevuje. Scéna připomíná slavnostní vydání zákona na Sinaji (2 Moj 19,16-18). Je to obraz Boha Stvořitele, který používá různé způsoby, jak učinit svůj majestát pocípitelný člověku.

prohloubení Uprostřed své modlitby, ve které předkládá Bohu svou starost ve věci svých nepřátel, líčí David v živých jednotlivostech setkání s živým Bohem. Vypadá to, jako by žalmista umlčoval své vlastní úzkosti tím, že si vzpomíná na majestát a vznešenou velikost svého Boha, který je jeho ochranou.

aplikace {Dietrich Bonhoeffer, který strávil poslední léta svého života v koncentračním táboře nacistů a stal se mučedníkem, miloval velice žalmy a četl je každý den. Jeden přítel, který byl při něm během jeho posledních dnů, řekl, že šířil mezi svými bližními štěstí a radost a že z něho vyzářoval hluboký cit vděčnosti a životní radosti. Naučil se žalmistově lekcí: Kdo navzdory zlým okolnostem dovede být vděčný a ze srdce zpívá písně chval, ten nechválí Pána Boha jen rty.

Poslední slova Davidova

2 Sam 23,1-7

"Hospodinův Duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho."
(2 Sam 23,2)

vysvětlení David má ve Starém zákoně jedinečné postavení. Je praotec, předchůdce a předobraz Krista. Je pomazaný král jako Kristus, a spravedlivě vedl svůj lid jako on. Nový zákon se odvolává 58 krát na Davida. Ježíš je jmenován synem Davidovým. Ve Zjevení to Ježíš potvrzuje slovy: "Já jsem potomek z rodu Davidova." (Zj 22,16) Povšimni si, že za posledními Davidovými slovy v naší kapitole následuje jeho poslední vůle a popis jeho smrti v 1 Král 2.

prohloubení "Poslední slova' Davidova, zaznamenaná v Písmu svatém, jsou písní, závěrečným zpěvem, vyznáním nejvznešenějších zásad a neotřesitelné víry... Velký byl Davidův pád, ale hluboká byla jeho lítost, žhavá jeho láska a silná jeho víra. Bylo mu mnoho odpuštěno, a proto tak mnoho miloval..." (PP 568)

aplikace Ve svém životě stojíme každý na jiném místě: někteří jsou na začátku, jiní uprostřed a ti poslední stojí na konci své cesty. Jak bys dnes shrnul svůj dosavadní život?

Bojovníci za spravedlivou věc

2 Sam 23,8-23

"Toho dne připravil Hospodin veliké vysvobození." (2 Sam 23,10)

Prošli se li zvláštní skrze vojáky Feličimské.

V čem záležely výkony hrdinů? *Davidovi vojevůdci a císaři*

Jaký vztah měli tři hrdinové k Davidovi? (2 Sam 23,13-17) *Belémští*
Abisaj bratr Joabův, byl s lidem z nejodvážnějších.

Benaioš, bratr Joabův

vysvětlení Slovo "hrdinové - bohatýři" znamená zde vlastně vojáky z povolání. Jde o zvláštní skupinu mužů, které podle vzoru Saulova (1 Sam 14,52) David shromáždil kolem sebe.

Dvakrát se praví, že Pán skrze tyto činy způsobil "veliké vysvobození". Tím se dostávají do Božích dějin spasení. Nejde jen o statečné muže, o "hrdiny" v běžném smyslu, ale o bojovníky za svatou a spravedlivou věc.

prohloubení K Davidově slávě přispěli mnozí bojovníci a státníci, kteří měli podíl na vojenských vítězstvích a na politické sile Izraele v tehdejší slavné části jeho dějin. David a jeho spolubojovníci podpírali jeden druhého v lásce a věrnosti.

aplikace V životě je velmi důležité, abychom měli přátele. Oni nám mohou pomáhat, můžeme s nimi hovořit o svých problémech, sdílet s nimi radost i žal.

Jací lidé jsou tvoji přátelé?

David sčítá svůj lid

2 Sam 24,1-25

"I vybudoval tam David Hospodinu oltář." (2 Sam 24,25)

V čem záležel Davidův hřích? (2 Sam 24,1-3.10; porovnej s 1 Par 21,1)

Jaký význam mělo uctívání Boha u Šalomouna? (2 Sam 24,25; 2 Par 3,1)

vysvětlení

"Snaha o rozšíření území pomocí výbojů na úkor cizích národů vedla Davida k rozhodnutí zvýšit početní stav vojska a zavedení vojenské služby pro všechny, kdo dosáhli vhodného věku. K tomu bylo třeba sečíst obyvatelstvo. Byla to pýcha a ctižádost, která podnítila krále k tomuto kroku, protože sčítání lidu mělo ukázat rozdíl mezi tím, jak říše byla slabá, když David nastoupil na trůn a jak je silná a bohatá za jeho vlády." (PP 562)

"Proti Izraeli povstal satan a podnítil Davida, aby sečetl Izraele," (1 Par 21,1) "Izrael pod vedením Davida vděčil za své blaho požehnání Božímu spíše než schopnosti svého krále nebo síle svého vojska. Zvýšení vojenské síly říše však muselo v sousedních národech vzbudit dojem, že Izrael spoléhá na vlastní vojsko a nikoli na sílu Hospodinovu." (PP 563)

Závěr této zprávy je volba místa pro chrám. "Místo, na němž byl vzdělán oltář, nabídl Ornan králi jako dar, aby bylo provždy prohlášeno za svatou půdu...{Toto místo, památné tím, že tam vzdělal oltář Abraham, aby na něm obětoval svého syna, a posvěcené nyní tímto velikým vysvobozením, zvolil později Šalomoun za místo, na němž vystavěl chrám." (PP 564)

Přeskočení zdi

"Ty zajisté jsi svlce má, ó Hospodine, Hospodin jistě osvěcuje temnosti mé. Nebo v tobě proběhl jsem vojska, v Bohu svém přeskočil jsem zed." (2 Sam 22,29.30 kral.)

Přemýšlej ještě jednou o Davidově životě! V kterých situacích David se svým Bohem "přeskočil zed"?

vysvětlení Jestliže byl v předkrálovské době v Izraeli Hospodin představován svému lidu jako udatný válečník, nyní se jeho působení a pomoc soustřeďuje na jediného muže, na krále. Jemu stojí Bůh po boku, tak jako kdysi pomáhal soudcům v Izraeli. Zdi a valy nejsou překážkou, je-li Hospodin přítomen.

Náměty k rozhovoru v sobotní škole

Diskusní otázky:

1. Co může být v životě člověka označeno jako vzestup a sestup? Jmenujte příklady!
2. V oddílu Písma pro tento týden: Ve kterých situacích prožil David výšiny a hlubiny?
3. Co bylo příčinou Davidova hříchu? Jak byla odstraněna jeho vina? (2 Sam 24)
4. Jaký význam měli "hrdinové" pro Davida? (2 Sam 23,8...)
5. Které základní zkušenosti v životě Davidově popisuje 2 Sam 22?
6. Jak shrnul David svůj život? (2 Sam 23,1-7)
7. Co můžeme učinit, abychom v hříchu a vině nezahynuli, ale navzdory svým smutným zkušenostem duchovně dozráli?

Mé vlastní otázky:

STUDUJEME 1. A 2. KNIHU SAMUELOVU

Biblické úkoly pro 1. čtvrtletí 1991

Překlad z německé předlohy: Miloslav Šustek

Redakční spolupráce: Karel Strouhal, Luděk Svrček

Technická redakce: Jan Pospíšil

Obálka: Jan Bárta

Odpovědný redaktor: Milan Hlouch

Vydalo nakladatelství a vydavatelství ADVENT,

Roztocká 5, Praha 6, v Praze roku 1990

Tiskařské závody, s. p., provoz 66, Přeborn

Náklad: 10 000

Cena: Kčs 8,-

ISBN 80-85002-16-7